

**ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM “ROPCZYCE” S.A.
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z
MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI
FINANSOWEJ**

ZA III KWARTAŁ 2013 ROKU

ROPCZYCE, 13 listopada 2013 roku

SPIS TREŚCI:

I. SRAWOZDANIA FINANSOWE SKONSOLIDOWANE	4
II. SPRAWOZDANIA FINANSOWE JEDNOSTKOWE	10
III. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	15
IV. ZASTOSOWANE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	23
A) JEDNOSTKI ZALEŻNE I ZASADY KONSOLIDACJI	23
B) UDZIAŁY/AKCJE NIEKONTROLUJĄCE ORAZ TRANSAKCJE Z UDZIAŁOWCAMI/ AKCJONARIUSZAMI NIEKONTROLUJĄCYMI	23
C) SPÓŁKI OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	23
D) SPÓŁKI NIE OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM.....	24
E) OPIS ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI	24
F) ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI I SPOSOBU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, DOKONANYCH W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO ROKU OBROTOWEGO, ICH PRZYCZYNY, TYTUŁY ORAZ WPŁYW WYWOŁANYCH TYM SKUTKÓW FINANSOWYCH NA SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ I FINANSOWĄ, PŁYNNOŚĆ ORAZ WYNIK FINANSOWY.....	42
G) WSKAZANIE ŚREDNICH KURSÓW WYMIANY ZŁOTEGO W OKRESACH OBJĘTYCH ZAKRESEM SPRAWOZDANIA	43
V. INFORMACJE O ISTOTNYCH ZMIANACH WIELKOŚCI SZACUNKOWYCH ORAZ DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYBRANYCH POZYCJI SPRAWOZDAWCZYCH W OKRESIE OBJĘTYM NINIEJSZYM RAPORTEM	45
1. ZMIANY WIELKOŚCI SZACUNKOWYCH	45
2. DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA SKONSOLIDOWANEGO W OKRESIE OBJĘTYM NINIEJSZYM RAPORTEM KWARTALNYM	48
A) INFORMACJE O ODPISACH AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW DO WARTOŚCI NETTO MOŻLIWEJ DO UZYSKANIA I ODWRÓCENIU ODPISÓW Z TEGO TYTUŁU	48
B) INFORMACJE O ODPISACH AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH, RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH, WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH LUB INNYCH AKTYWÓW ORAZ ODWRÓCENIU TAKICH ODPISÓW.....	48
C) INFORMACJE O UTWORZENIU, ZWIĘKSZENIU, WYKORZYSTANIU I ROZWIĄZANIU REZERW.....	51
D) INFORMACJE O REZERWACH I AKTYWACH Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO.....	53
E) INFORMACJE O ZMIANACH RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (W TYM: Z TYT. NABYCIA I SPRZEDAŻY) ORAZ ZOBOWIĄZANIACH Z TYT. DOKONANIA ZAKUPU RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	55
F) INFORMACJE O ISTOTNYCH ROZLICZENIACH Z TYTUŁU SPRAW SĄDOWYCH	57
G) WSKAZANIE KOREKT BŁĘDÓW POPRZEDNICH OKRESÓW.....	57
H) INFORMACJE O NIESPŁACENIU KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB NARUSZENIU ISTOTNYCH POSTANOWIEŃ UMOWY KREDYTU LUB POŻYCZKI, W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH NIE PODJĘTO ŻADNYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH DO KOŃCA OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	57
I) INFORMACJE O ZMIANIE SPOSOBU (METODY) USTALENIA WYCENY W PRZYPADKU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	58
J) INFORMACJE DOTYCZĄCE ZMIANY W KLASYFIKACJI AKTYWÓW FINANSOWYCH W WYNIKU ZMIANY CELU LUB WYKORZYSTANIA TYCH AKTYWÓW.....	58
K) INFORMACJA O RODZAJACH I PODSTAWOWYCH WIELKOŚCIACH EKONOMICZNYCH W ODNIESIENIU DO WYODRĘBNIONYCH W GRUPIE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH /PRZYCHODY, WYNIKI, AKTYWA, PASYWA SEGMENTÓW/ W OPARCIU O POSIADANE DANE SPRAWOZDAWCZE W ZAKRESIE WYODRĘBNIONYCH SEGMENTÓW.....	58
L) SPRAWOZDAWCZOŚĆ WEDŁUG SEGMENTÓW GEOGRAFICZNYCH	59
VI. INFORMACJE POZOSTAŁE.....	60
1. ZDARZENIA PO KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO MOGĄCE WPŁYNAĆ W ZNACZĄCY SPOSÓB NA PRZYSZŁE WYNIKI FINANSOWE EMITENTA	60
2. ZDARZENIA DOTYCZĄCE LAT UBIEGŁYCH UJĘTE W NINIEJSZYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM.....	60
3. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZMIAN ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH, KTÓRE NASTĄPIŁY OD CZASU ZAKOŃCZENIA OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO	60
4. SPOSÓB OBLICZENIA WARTOŚCI KSIĘGOWEJ NA JEDNĄ AKCJĘ ORAZ ZYSKU (STRATY) NA JEDNĄ AKCJĘ DLA SPRAWOZDANIA SKONSOLIDOWANEGO.....	60
5. INFORMACJA DOTYCZĄCA EMISJI, WYKUPU I SPŁATY NIEUDZIAŁOWYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH... 	61
6. INFORMACJE DOTYCZĄCE WYPŁACONEJ (LUB ZADEKLAROWANEJ) DYWIDENDY, ŁĄCZNIE I W PRZELICZENIU NA JEDNĄ AKCJĘ, Z PODZIAŁEM NA AKCJE ZWYKŁE I UPRIWILEJOWANE	61

7.	INFORMACJE NA TEMAT ZMIAN SYTUACJI GOSPODARCZEJ I WARUNKÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI, KTÓRE MAJĄ ISTOTNY WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWĄ AKTYWÓW FINANSOWYCH I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH JEDNOSTKI, NIEZALEŻNIE OD TEGO CZY TE AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA SĄ UJĘTE W WARTOŚCI GODZIWEJ CZY W SKORYGOWANEJ CENIE NABYCIA (KOSZCIE ZAMORTYZOWANYM).	61
8.	ZWIĘZŁY OPIS ISTOTNYCH DOKONAŃ LUB NIEPOWODZEŃ EMITENTA W OKRESIE, KTÓREGO DOTYCZY RAPORT, WRAZ Z WYKAZEM NAJWAŻNIEJSZYCH ZDARZEŃ ICH DOTYCZĄCYCH	62
9.	OPIS CZYNNIKÓW I ZDARZEŃ, W SZCZEGÓLNOŚCI O NIETYPOWYM CHARAKTERZE, MAJĄCYCH ZNACZĄCY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI FINANSOWE	63
10.	SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI EMITENTA W PREZENTOWANYM OKRESIE	68
11.	WSKAZANIE SKUTKÓW ZMIAN W STRUKTURZE JEDNOSTKI GOSPODARCZEJ, W TYM W WYNIKU POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH, PRZEJĘCIA LUB SPRZEDAŻY JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA, INWESTYCJI DŁUGOTERMINOWYCH, PODZIAŁU, RESTRUKTURYZACJI I ZANIECHANIA DZIAŁALNOŚCI	68
12.	WSKAZANIE ZDARZEŃ, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE, NIEUJĘTYCH W TYM SPRAWOZDANIU, A MOGĄCYCH W ZNACZĄCY SPOSÓB WPŁYNAĆ NA PRZYSZŁE WYNIKI FINANSOWE EMITENTA	69
13.	INNE INFORMACJE, KTÓRE ZDANIEM EMITENTA SĄ ISTOTNE DLA OCENY JEGO SYTUACJI KADROWEJ, MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ, WYNIKU FINANSOWEGO I ICH ZMIAN, ORAZ INFORMACJE, KTÓRE SĄ ISTOTNE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ EMITENTA	69
14.	WSKAZANIE CZYNNIKÓW, KTÓRE W OCENIE EMITENTA BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE PRZEZ NIEGO WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU	69
15.	INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ JEDNEJ LUB WIELU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, JEŻELI POJEDYNCZO LUB ŁĄCZNIE SĄ ONE ISTOTNE I ZOSTAŁY ZAWARTE NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE	71
16.	INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ EMITENTA LUB PRZEZ JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB UDZIELENIU GWARANCJI - ŁĄCZNIE JEDNEMU PODMIOTOWI LUB JEDNOSTCE ZALEŻNEJ OD TEGO PODMIOTU, JEŻELI ŁĄCZNA WARTOŚĆ ISTNIEJĄCYCH PORĘCZEŃ LUB GWARANCJI STANOWI RÓWNOWARTOŚĆ CO NAJMNIEJ 10% KAPITAŁÓW WŁASNYCH EMITENTA	71
17.	WSKAZANIE AKCJONARIUSZY POSIADAJĄCYCH BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO PRZEZ PODMIOTY ZALEŻNE CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU EMITENTA NA DZIEŃ PRZEKAZANIA RAPORTU KWARTALNEGO	72
18.	ZESTAWIENIE STANU POSIADANIA AKCJI EMITENTA LUB UPRAWNIEŃ DO NICH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE EMITENTA NA DZIEŃ PRZEKAZANIA RAPORTU KWARTALNEGO, WRAZ ZE WSKAZANIEM ZMIAN W STANIE POSIADANIA, W OKRESIE OD PRZEKAZANIA POPRZEDNIEGO RAPORTU KWARTALNEGO, ODRĘBNI DLA KAŻDEJ Z OSÓB	72
19.	STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE DO MOŻLIWOŚCI ZREALIZOWANIA WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ WYNIKÓW NA DANY ROK, W ŚWIETLE WYNIKÓW ZAPREZENTOWANYCH W RAPORCIE KWARTALNYM W STOSUNKU DO WYNIKÓW PROGNOZOWANYCH	72
20.	WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ, KTÓRYCH ŁĄCZNA WARTOŚĆ STANOWI CO NAJMNIEJ 10% KAPITAŁÓW WŁASNYCH EMITENTA	73

I. SRAWOZDANIA FINANSOWE SKONSOLIDOWANE

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
	w tys. zł		
A k t y w a			
I. Aktywa trwałe długoterminowe	196 281	199 440	209 055
1. Rzeczowe aktywa trwałe	189 527	188 588	201 889
2. Wartości niematerialne	610	556	428
3. Długoterminowe aktywa finansowe	1 935	3 009	1 557
4. Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności			
5. Należności długoterminowe		1 165	1 192
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 209	6 122	3 989
7. Pozostałe aktywa długoterminowe			
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe			
II. Aktywa obrotowe krótkoterminowe	146 265	138 080	148 434
1. Zapasy	60 252	48 850	50 631
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	77 506	77 170	60 709
3. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	22	35	
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 445	7 441	25 916
5. Krótkoterminowe aktywa finansowe	536	1 938	6 631
6. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 504	2 646	4 547
III. Aktywa dostępne do sprzedaży			
A k t y w a r a z e m	342 546	337 520	357 489
PASYWA			
I. Kapitał własny z udziałami mniejszości	195 983	198 816	206 880
1. Kapitał zakładowy	11 515	11 515	11 515
2. Akcje własne	-806	-806	-806
3. Kapitał zapasowy	85 492	85 492	95 083
4. Kapitał z aktualizacji wyceny	99 136	99 190	99 352
5. Pozostałe kapitały rezerwowe	7	7	7
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych			
7. Zyski zatrzymane, w tym:	639	3 418	1 729
7.1. Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych	-5 346	-5 346	-7 776
7.2. Zysk (strata) netto bieżącego okresu przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	5 985	8 764	9 505
Ia. Kapitał własny bez udziałów mniejszości	195 983	198 816	206 880
8. Udziały niekontrolujące			
II. Zobowiązania długoterminowe	57 248	63 803	75 497
1. Kredyty i pożyczki	21 520	29 180	42 640
2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	1 727	1 483	677
3. Pochodne instrumenty finansowe	3 142	2 611	663
4. Pozostałe zobowiązania długoterminowe			
5. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy długoterminowe	1 459	1 425	1 396
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25 301	25 083	25 326
7. Rozliczenia międzyokresowe	4 099	4 021	4 795
III. Zobowiązania krótkoterminowe	89 315	74 901	75 112
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	33 668	22 638	28 921
2. Pochodne instrumenty finansowe	2 819	2 994	2 833
3. Kredyty i pożyczki	45 788	45 405	37 692
4. Długoterminowe kredyty i pożyczki w okresie spłaty			
5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	860	878	927
6. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego			87
7. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy krótkoterminowe	2 672	2 986	4 652
8. Rozliczenia międzyokresowe	3 508		0
IV. Zobowiązania związane z aktywami dostępnymi do sprzedaży			
P a s y w a r a z e m	342 546	337 520	357 489

	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
	w tys. zł		
Wartość księgowa	195 983	198 816	206 880
Liczba akcji (w szt.)	4 580 834	4 580 834	4 580 834
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	42,78	43,40	45,16
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	4 580 834	4 580 834	4 580 834
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	42,78	43,40	45,16

POZYCJE POZABILANSOWE

	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
	w tys. zł		
1. Należności warunkowe			
1.1. Od jednostek powiązanych (z tytułu)			
- otrzymanych gwarancji i poręczeń			
- płatności wekslami			
1.2. Od pozostałych jednostek (z tytułu)			
- otrzymanych gwarancji i poręczeń			
- płatności wekslami			
- należna bonifikata			
2. Zobowiązania warunkowe	14 059	15 021	8 111
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)			
- udzielonych gwarancji i poręczeń			
- płatności wekslami			
- prawo regresu wynikające z umowy faktoringu			
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	14 059	15 021	8 111
- udzielonych gwarancji i poręczeń	5 333	5 866	1 611
- zawartej ugody			
- prawo regresu wynikające z weksli do dyskonta			
- prawo regresu wynikające z umowy faktoringu			
- zobowiązania z tyt. zawartych umów konsygnacyjnych	8 726	9 155	6 500
- akredytywa dokumentowa			
3. Inne (z tytułu)			
- podatek z tytułu zwiększenia kapitału podstawowego			
Pozycje pozabilansowe, razem	14 059	15 021	8 111

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	3 kwartał 2012 okres od 1.07.2012 do 30.09.2012	3 kwartały 2012 okres od 1.01.2012 do 30.09.2012	3 kwartał 2013 okres od 1.07.2013 do 30.09.2013	3 kwartały 2013 okres od 1.01.2013 do 30.09.2013
	w tys. zł			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	61 837	186 366	52 179	173 023
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	49 881	151 191	40 202	134 424
III. Zysk brutto ze sprzedaży	11 956	35 175	11 977	38 599
IV. Pozostałe przychody	139	4 172	-56	1 808
V. Koszty sprzedaży	4 866	15 300	4 066	13 926
VI. Koszty ogólnego zarządu	2 722	8 846	3 096	9 331
VII. Koszty projektów badawczych (netto)			95	475
VIII. Pozostałe koszty	-514	4 367	311	2 713
IX. Koszty restrukturyzacji				
X. Zysk (strata) na działalności operacyjnej	5 021	10 834	4 353	13 962
XI. Przychody finansowe	-11	276	844	1 412
XII. Koszty finansowe	1 701	4 090	865	2 958
XIII. Dochody z tytułu udziałów w jednostkach stowarzyszonych				
XIV. Zysk (strata) brutto (przed opodatkowaniem)	3 309	7 020	4 332	12 416
XV. Podatek dochodowy	682	1 035	1 002	2 911
XVI. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	2 627	5 985	3 330	9 505
XVII. Zysk (strata) netto na działalności zaniechanej				
XVIII. Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej	2 627	5 985	3 330	9 505
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadająca na udziały niekontrolujące				
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	2 627	5 985	3 330	9 505
Zysk (strata) netto (zanalizowany)		12 660		12 284
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		4 580 834		4 580 834
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		2,76		2,68
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)		4 580 834		4 580 834
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		2,76		2,68

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	3 kwartał 2012 okres od 1.07.2012 do 30.09.2012	3 kwartały 2012 okres od 1.01.2012 do 30.09.2012	3 kwartał 2013 okres od 1.07.2013 do 30.09.2013	3 kwartały 2013 okres od 1.01.2013 do 30.09.2013
	w tys. zł			
Zysk (Strata) netto za okres:	2 627	5 985	3 330	9 505
w tym przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	2 627	5 985	3 330	9 505
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące				
Inne całkowite dochody, w tym:				
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych				
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej				
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące				
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych				
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej				
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące				
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych				
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych				-284
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-54	-162	-54	-216
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	-54	-162	-54	-216
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące				
Całkowity dochód za okres:	2 681	6 147	3 384	9 437
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	2 681	6 147	3 384	9 437
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące				

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

	30.09.2012	30.09.2013
	w tys. zł	
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	5 985	9 505
II. Korekty razem	2 066	12 610
1. Zyski (straty) przypadające na udziały niekontrolujące		
2. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		
3. Amortyzacja	5 719	6 364
4. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	456	-117
5. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	3 045	2 307
6. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-382	-391
7. Zmiana stanu rezerw	782	2 042
8. Zmiana stanu zapasów	-2 692	-1 780
9. Zmiana stanu należności	-4 751	5 984
10. Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	-3	35
11. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-2 406	-1 913
12. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-6	87
13. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2 287	270
14. Inne korekty	17	-278
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	8 051	22 115
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	11 354	13 844
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 059	28
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
3. Z aktywów finansowych, w tym:	10 295	13 816
a) w jednostkach powiązanych	0	0
- zbycie aktywów finansowych		
- dywidendy i udziały w zyskach		
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		
- odsetki		
- inne wpływy z aktywów finansowych		
b) w pozostałych jednostkach	10 295	13 816
- zbycie aktywów finansowych	9 987	12 808
- dywidendy i udziały w zyskach		
- spłata udzielonych pożyczek	300	1 000
- spłata obligacji		
- odsetki	8	8
- inne wpływy z aktywów finansowych		
4. Inne wpływy inwestycyjne		
II. Wydatki	18 000	23 707
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	18 000	19 502
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
3. Na aktywa finansowe, w tym:		4 205
a) w jednostkach powiązanych		
- nabycie aktywów finansowych		
- udzielone pożyczki długoterminowe		
- udzielone pożyczki krótkoterminowe		
b) w pozostałych jednostkach		4 205
- nabycie aktywów finansowych		55
- udzielone pożyczki		4 150
- odsetki		
4. Inne wydatki inwestycyjne		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-6 646	-9 863
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	21 310	22 724
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instr. kapitałowych oraz dopłat do kapitału		
2. Kredyty i pożyczki	20 000	21 570
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		
4. Inne wpływy finansowe	1 310	1 154
II. Wydatki	30 484	11 232
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych		
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		1 603
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		
4. Spłaty kredytów i pożyczek	24 549	4 171
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	807	870
8. Odsetki	3 076	2 513
9. Inne wydatki finansowe	2 052	2 075
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-9 174	11 492
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-7 769	23 744
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-8 108	23 658
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-339	-86
F. Środki pieniężne na początek okresu	-16 398	-21 296
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D), w tym:	-24 167	2 448
- o ograniczonej możliwości dysponowania		

GRUPA KAPITAŁOWA ZM "ROPCZYCE" S.A.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny bez udziałów mniejszości ogółem	Kapitały mniejszości	Kapitał własny ogółem
dziewięć miesięcy zakończone 30.09.2012 r.											
Kapitał własny na dzień 01.01.2012 r.	11 515	-806	73 599	98 974		7	6 547		189 836		189 836
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości											
Korekty z tyt. błędów podstawowych											
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	73 599	98 974		7	6 547		189 836		189 836
Emisja akcji											
Koszty emisji akcji											
Skup akcji własnych w celu umorzenia											
Podział zysku/straty netto			11 893				-11 893				
Wypłata dywidendy											
Połączenie Spółek											
Zmiany udziału Grupy w kapitałach											
Suma dochodów całkowitych				162				5 985	6 147		6 147
Kapitał własny na dzień 30.09.2012 r.	11 515	-806	85 492	99 136		7	-5 346	5 985	195 983		195 983
dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2012 r.											
Kapitał własny na dzień 01.01.2012 r.	11 515	-806	73 599	98 974		7	6 547		189 836		189 836
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości											
Korekty z tyt. błędów podstawowych											
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	73 599	98 974		7	6 547		189 836		189 836
Emisja akcji											
Koszty emisji akcji											
Skup akcji własnych w celu umorzenia											
Podział zysku/straty netto			11 893				-11 893				
Wypłata dywidendy											
Zmiany kapitałów z tyt. zbycia spółki zależnej											
Suma dochodów całkowitych				216				8 764	8 980		8 980
Kapitał własny na dzień 31.12.2012 r.	11 515	-806	85 492	99 190		7	-5 346	8 764	198 816		198 816
dziewięć miesięcy zakończone 30.09.2013 r.											
Kapitał własny na dzień 01.01.2013 r.	11 515	-806	85 492	99 190		7	3 418		198 816		198 816
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości			230						230		230
Korekty z tyt. błędów podstawowych											
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	85 722	99 190		7	3 418		199 046		199 046
Emisja akcji											
Koszty emisji akcji											
Skup akcji własnych w celu umorzenia											
Podział zysku/straty netto			9 591				-9 591				
Wypłata dywidendy							-1 603		-1 603		-1 603
Połączenie Spółek											
Zmiany udziału Grupy w kapitałach											
Suma dochodów całkowitych			-230	162				9 505	9 437		9 437
Kapitał własny na dzień 30.09.2013 r.	11 515	-806	95 083	99 352		7	-7 776	9 505	206 880		206 880

II. SPRAWOZDANIA FINANSOWE JEDNOSTKOWE

ZAKŁADY MAGNEZYTOWE "ROPCZYCE" S.A.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
	w tys. zł		
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe długoterminowe	194 125	196 939	206 135
1. Rzeczowe aktywa trwałe	185 132	183 877	196 805
2. Wartości niematerialne	610	556	429
3. Długoterminowe aktywa finansowe	4 354	5 427	3 975
4. Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności			
5. Należności długoterminowe		1 165	1 192
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 029	5 914	3 734
7. Pozostałe aktywa długoterminowe			
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe			
II. Aktywa obrotowe krótkoterminowe	156 910	149 193	156 970
1. Zapasy	59 259	47 988	49 672
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	89 876	89 612	70 583
3. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	20	20	0
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 775	7 014	25 596
5. Krótkoterminowe aktywa finansowe	476	1 938	6 631
6. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 504	2 621	4 488
III. Aktywa dostępne do sprzedaży			
A k t y w a r a z e m	351 035	346 132	363 105
PASYWA			
I. Kapitał własny	207 138	210 307	217 416
1. Kapitał zakładowy	11 515	11 515	11 515
2. Akcje własne	-805	-805	-805
3. Kapitał zapasowy	84 451	84 451	93 560
4. Kapitał z aktualizacji wyceny	99 136	99 190	99 353
5. Pozostałe kapitały rezerwowe	7	7	7
6. Zysk zatrzymane, w tym:	12 834	15 949	13 786
6.1 Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych	5 237	5 237	5 237
6.2. Zysk (strata) netto bieżącego okresu	7 597	10 712	8 549
II. Zobowiązania długoterminowe	55 688	62 525	74 814
1. Kredyty i pożyczki	21 520	29 180	42 640
2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	554	536	431
3. Pochodne instrumenty finansowe	3 143	2 611	663
4. Pozostałe zobowiązania długoterminowe			
5. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy długoterminowe	1 157	1 109	1 109
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25 215	25 069	25 176
7. Rozliczenia międzyokresowe	4 099	4 020	4 795
III. Zobowiązania krótkoterminowe	88 209	73 300	70 875
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	33 595	22 409	27 500
2. Pochodne instrumenty finansowe	2 819	2 994	2 833
3. Kredyty i pożyczki	45 788	45 105	36 006
4. Długoterminowe kredyty i pożyczki w okresie spłaty			
5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego			
6. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego			85
7. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy krótkoterminowe	2 499	2 792	4 451
8. Rozliczenia międzyokresowe	3 508		
IV. Zobowiązania związane z aktywami dostępnymi do sprzedaży			
P a s y w a r a z e m	351 035	346 132	363 105

	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
	w tys. zł		
Wartość księgowa	207 138	210 307	217 416
Liczba akcji (w szt.)	4 580 834	4 580 834	4 580 834
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	45,22	45,91	47,46
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	4 580 834	4 580 834	4 580 834
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	45,22	45,91	47,46

POZYCJE POZABILANSOWE

	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
	w tys. zł		
1. Należności warunkowe	0	0	0
1.1. Od jednostek powiązanych (z tytułu)			
- otrzymanych gwarancji i poręczeń			
- płatności wekslami			
1.2. Od pozostałych jednostek (z tytułu)			
- otrzymanych gwarancji i poręczeń			
- płatności wekslami			
- należność sporna dochodzona przed sądem z tyt. OC prowadzenia działalności			
2. Zobowiązania warunkowe	14 059	15 021	8 111
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)	4 874	4 874	1 251
- udzielonych gwarancji i poręczeń	4 874	4 874	1 251
- przewłaszczenie jako zabezpieczenie kredytu			
- hipoteka			
- cesja należności			
- płatności wekslami			
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	9 185	10 147	6 860
- udzielonych gwarancji i poręczeń	459	992	360
- zobowiązania z tyt. zawartych umów konsygnacyjnych	8 726	9 155	6 500
- przewłaszczenie jako zabezpieczenie kredytu			
- hipoteka			
- zastaw			
- opłata licencyjna			
- prawo regresu wynikające z umowy faktoringu			
- akredytywa dokumentowa			
- zawartej ugody			
3. Inne			
Pozycje pozabilansowe, razem	14 059	15 021	8 111

ZAKŁADY MAGNEZYTOWE "ROPCZYCE" S.A.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	3 kwartał 2012 okres od 1.07.2012 do 30.09.2012	3 kwartały 2012 okres od 1.01.2012 do 30.09.2012	3 kwartał 2013 okres od 1.07.2013 do 30.09.2013	3 kwartały 2013 okres od 1.01.2013 do 30.09.2013
	w tys. zł			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	61 219	184 961	49 289	164 614
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	50 050	152 119	38 190	128 609
III. Zysk brutto ze sprzedaży	11 169	32 842	11 099	36 005
IV. Pozostałe przychody	139	6 685	-53	2 024
V. Koszty sprzedaży	4 809	15 095	4 028	13 717
VI. Koszty ogólnego zarządu	2 394	7 836	2 807	8 369
VII. Koszty projektów badawczych (netto)			95	475
VIII. Pozostałe koszty	-517	4 353	311	2 749
IX. Koszty restrukturyzacji				
X. Zysk (strata) na działalności operacyjnej	4 622	12 243	3 805	12 719
XI. Przychody finansowe	-14	258	843	1 400
XII. Koszty finansowe	1 642	3 903	789	2 771
XIII. Dochody z tytułu udziałów w jednostkach stowarzyszonych				
XIV. Zysk (strata) brutto (przed opodatkowaniem)	2 966	8 598	3 859	11 348
XV. Podatek dochodowy	662	1 001	964	2 799
XVI. Zyski mniejszości				
XVII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	2 304	7 597	2 895	8 549
XVIII. Zysk (strata) netto na działalności zaniechanej				
XIX. Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej	2 304	7 597	2 895	8 549
Zysk (strata) netto (zanualizowany)	9 894		11 664	
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	4 580 834		4 580 834	
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,16		2,55	
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	4 580 834		4 580 834	
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,16		2,55	

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	3 kwartał 2012 okres od 1.07.2012 do 30.09.2012	3 kwartały 2012 okres od 1.01.2012 do 30.09.2012	3 kwartał 2013 okres od 1.07.2013 do 30.09.2013	3 kwartały 2013 okres od 1.01.2013 do 30.09.2013
	w tys. zł			
Zysk (Strata) netto za okres	2 304	7 597	2 895	8 549
Inne całkowite dochody, w tym:	0		0	0
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych				
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych				
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych			0	-284
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-54	-163	-55	-217
Całkowity dochód za okres	2 358	7 760	2 950	8 482

ZAKŁADY MAGNEZYTOWE "ROPCZYCE" S.A.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

	30.09.2012	30.09.2013
	w tys. zł	
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto	7 597	8 549
II. Korekty razem	-1 463	13 473
1. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		
2. Amortyzacja	5 624	6 190
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	456	-117
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 862	2 130
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-358	-391
6. Zmiana stanu rezerw	984	1 928
7. Zmiana stanu zapasów	-2 645	-1 685
8. Zmiana stanu należności	-5 254	6 184
9. Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego		20
10. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-5 415	-1 334
11. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego		85
12. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2 266	350
13. Inne korekty	17	113
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	6 134	22 022
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	11 326	13 844
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 031	28
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
3. Z aktywów finansowych, w tym:	10 295	13 816
a) w jednostkach powiązanych	0	0
- zbycie aktywów finansowych		
- dywidendy i udziały w zyskach		
- spłata pożyczki i odsetek		
- odsetki		
- inne wpływy z aktywów finansowych		
b) w pozostałych jednostkach	10 295	13 816
- zbycie aktywów finansowych	9 987	12 808
- dywidendy i udziały w zyskach		
- spłata udzielonych pożyczek	300	1 000
- odsetki	8	8
- inne wpływy z aktywów finansowych		
4. Inne wpływy inwestycyjne		
II. Wydatki	16 888	22 953
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	16 888	18 748
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
3. Na aktywa finansowe, w tym:	0	4 205
a) w jednostkach powiązanych	0	0
- nabycie aktywów finansowych		
- udzielone pożyczki krótkoterminowe		
- udzielone pożyczki długoterminowe		
b) w pozostałych jednostkach	0	4 205
- nabycie aktywów finansowych		55
- udzielone pożyczki krótkoterminowe		4 150
4. Inne wydatki inwestycyjne		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-5 562	-9 109
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	21 310	21 338
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		
2. Kredyty i pożyczki	20 000	20 184
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		
4. Inne wpływy finansowe	1 310	1 154
II. Wydatki	29 711	10 401
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych		
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		1 603
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		
4. Spłaty kredytów i pożyczek	24 549	4 171
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	218	217
8. Odsetki	2 892	2 335
9. Inne wydatki finansowe	2 052	2 075
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-8 401	10 937
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-7 829	23 850
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-8 168	23 764
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-339	-86
F. Środki pieniężne na początek okresu	-17 008	-21 723
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D), w tym:	-24 837	2 127
- o ograniczonej możliwości dysponowania		

ZAKŁADY MAGNEZYTOWE "ROPCZYCE" S.A.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny ogółem
dziewięć miesięcy zakończone 30.09.2012 r.								
Kapitał własny na dzień 01.01.2012 r.	11 515	-805	72 960	98 973	7	16 728		199 378
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości								
Korekty z tyt. błędów podstawowych								
Kapitał własny po korektach	11 515	-805	72 960	98 973	7	16 728		199 378
Emisja akcji								
Koszty emisji akcji								
Skup akcji własnych w celu umorzenia								
Podział zysku netto			11 491			-11 491		
Wypłata dywidendy								
Suma dochodów całkowitych				163			7 597	7 760
Kapitał własny na dzień 30.09.2012 r.	11 515	-805	84 451	99 136	7	5 237	7 597	207 138
dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2012 r.								
Kapitał własny na dzień 01.01.2012 r.	11 515	-805	72 960	98 973	7	16 728		199 378
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości								
Korekty z tyt. błędów podstawowych								
Kapitał własny po korektach	11 515	-805	72 960	98 973	7	16 728		199 378
Emisja akcji								
Koszty emisji akcji								
Skup akcji własnych w celu umorzenia								
Podział zysku netto			11 491			-11 491		
Wypłata dywidendy								
Suma dochodów całkowitych				217			10 712	10 929
Kapitał własny na dzień 31.12.2012 r.	11 515	-805	84 451	99 190	7	5 237	10 712	210 307
dziewięć miesięcy zakończone 30.09.2013 r.								
Kapitał własny na dzień 01.01.2013 r.	11 515	-805	84 451	99 190	7	15 949		210 537
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości			230					230
Korekty z tyt. błędów podstawowych								
Kapitał własny po korektach	11 515	-805	84 681	99 190	7	15 949		210 537
Emisja akcji								
Koszty emisji akcji								
Skup akcji własnych w celu umorzenia								
Podział zysku netto			9 109			-9 109		
Wypłata dywidendy						-1 603		-1 603
Suma dochodów całkowitych			-230	163			8 549	8 482
Kapitał własny na dzień 30.09.2013 r.	11 515	-805	93 560	99 353	7	5 237	8 549	217 416

Skonsolidowany raport kwartalny Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A. za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2013 do 30.09.2013 roku zawiera:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r., w tym: sprawozdanie z sytuacji finansowej, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych,
- Porównawcze dane finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2012 r. do 30.09.2012 r.
- Dodatkowe dane finansowe przedstawiające stan na koniec poprzedniego roku obrotowego tj. na 31.12.2012 r. w odniesieniu do sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania ze zmian w kapitale własnym,
- Informację dodatkową oraz inne informacje w zakresie określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 kwietnia 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim,
- Skrócone finansowe sprawozdanie jednostkowe Spółki Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r., zawierające: sprawozdanie z sytuacji finansowej, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z danymi porównawczymi.

Kwartalny raport jednostkowy Spółki Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. przekazany jest jako uzupełnienie raportu skonsolidowanego Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A.

Sprawozdania finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r., oraz na dzień 30.09.2013 r. (w tym: sprawozdanie z sytuacji finansowej, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych) przedstawione w niniejszym raporcie nie podlegały przeglądowi przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.

III. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r. oraz na dzień 30.09.2013 r. obejmuje: sprawozdanie jednostki dominującej - Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. oraz sprawozdanie kontrolowanej bezpośrednio przez jednostkę dominującą spółki zależnej sporządzone za okres kończący się 30.09.2013 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 01.01.2013 do 30.09.2013 roku sporządzone zostało zgodnie z zasadami rachunkowości, wynikającymi z Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych Standardach - stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych.

Sprawozdanie jednostkowe Spółki Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. również zostało sporządzone zgodnie z w/w zasadami.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r. zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 13.11.2013 r.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 30 września 2013 roku.

Porównywalne dane finansowe za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2012 zostały przygotowane w oparciu o te same podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego.

W III kwartale 2013 r. Grupa przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2013 r.

Przyjęcie nowych i zatwierdzonych przez UE standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości jednostki dominującej i Grupy wpływających na wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych sporządzonych za III kw. 2013 r. oraz okres porównywalny.

Sporządzając kwartalne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostka dominująca stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2013 roku:

- a) Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Silna hiperinflacja i usunięcie ustalonych terminów dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy
- b) Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Pożyczki rządowe
- c) Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” - Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych
- d) MSSF 13 „Ustalanie wartości godziwej”
- e) Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów
- f) Zmiana do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”
- g) Zmiana do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych
- h) „Poprawki do MSSF (2009-2011) – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (dot. MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34)
- i) KIMSF 20: Koszty usuwania nakładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych

Przyjęcie powyższych zmian standardów nie spowodowało zmian w polityce rachunkowości Grupy ani istotnych zmian w prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym, za wyjątkiem zmian wynikających z MSR 19, gdzie prezentacja zysków/strat aktuarialnych za okres 2004-2012, ujętych w latach ubiegłych poprzez zyski zatrzymane w kapitale zapasowym, została w bieżącym okresie ujęta jako element innych całkowitych dochodów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów - po skorygowaniu o podatek odroczony od ujawnionej wartości.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2014 roku:

- a) MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”
- b) MSSF 11 „ Wspólne ustalenia umowne”
- c) MSSF 12 „ Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”
- d) Zmieniony MSR 27 „ Jednostkowe Sprawozdania Finansowe”
- e) Zmieniony MSR 28 „ Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Według szacunków Grupy wymienione wyżej standardy i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2015 r.

Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.

- b) Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” i MSR 27 „Jednostkowe Sprawozdania Finansowe” – Jednostki inwestycyjne – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2014 r.

Jednostkę uznaje się za spółkę inwestycyjną jeżeli jej jedyna istotna działalność obejmuje różnorodne inwestycje mające na celu pomnożenie wartości kapitału, osiągnięcie dochodów (np. w formie dywidend lub odsetek) lub jedno i drugie.

Zmiana zakłada, że spółka inwestycyjna wycenia inwestycje w kontrolowanych przez siebie jednostkach w wartości godziwej przez wynik finansowy, nie konsolidując ich.

- c) Zmiana do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” - Ujawnienia wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych - obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2014 r.

Zmiana MSR 36 ma na celu ujednoczenie wymogów między MSR a US GAAP w zakresie ujawnień dotyczących utraty wartości aktywów oraz wprowadzenie wymogu dodatkowych ujawnień, jeżeli wartość odzyskiwalna aktywów bazuje na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. W przypadku gdy wartość odzyskiwalna aktywów bazuje na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia wymagane jest ujawnienie poziomu hierarchii wartości godziwej (wg MSSF 13), na którym wycena w wartości godziwej została sklasyfikowana, stosowane techniki wyceny oraz kluczowe założenia, na których kierownictwo oparło ustalenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia (przy poziomie 2 i 3).

- d) KIMSF 21: Opłaty - obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2014 r.

Interpretacja ta dotyczy MSR 37 "Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe". Jednym z kryteriów rozpoznania zobowiązania wg MSR 37 jest wymóg występowania obecnego obowiązku w rezultacie przeszłych zdarzeń (tzw. zdarzenie obligujące).

Interpretacja wyjaśnia, iż zdarzeniem obligującym w przypadku opłat nakładanych przez rząd jest prowadzenie działalności, która powoduje konieczność uregulowania opłaty zgodnie z obowiązującymi przepisami. Interpretacja ta nie dotyczy kar wynikających ze złamania prawa oraz opłat uregulowanych przez inne MSSF/MSR (np. MSR 12 Podatek dochodowy).

Według szacunków Grupy, wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego.

Opis organizacji Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa ZM „ROPCZYCE” (zwana dalej „Grupą” lub „Grupą Kapitałową”), składa się z jednostki dominującej oraz jednostki zależnej konsolidowanej metoda pełną.

W skład Grupy Kapitałowej na dzień 30.09.2013 r. wchodziły następujące podmioty:

Jednostka dominująca (Emitent):

**Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.
39-100 Ropczyce, ul. Przemysłowa 1**

Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. są spółką akcyjną prawa handlowego z siedzibą w Ropczycach przy ul. Przemysłowej 1, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Sądzie Gospodarczym w Rzeszowie pod numerem KRS 0000036048. Podstawowym przedmiotem działalności jest produkcja wyrobów ogniotrwałych zakwalifikowana według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności pod numerem 2320Z. Spółka notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych i zakwalifikowana jest do przemysłu materiałów budowlanych.

Jednostki zależne:

ROPCZYCE

**ZM Service Sp. z o.o.
39-100 Ropczyce, ul. Przemysłowa 1**

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Sądzie Gospodarczym w Rzeszowie pod numerem KRS 0000040591

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja maszyn do aplikacji wyrobów ogniotrwałych przez ich użytkowników (torkretnice i tynkownice), a także produkcja maszyn i urządzeń mechanicznych, linii technologicznych oraz części eksploatacyjnych maszyn i urządzeń na potrzeby przemysłu wyrobów ogniotrwałych, hutnictwa i cementowni. Spółka świadczy ponadto usługi w zakresie bieżącego utrzymania ruchu w ZM „ROPCZYCE” S.A. (urządzenia mechaniczne i energetyczne, wykonawstwo form do formowania wyrobów ogniotrwałych), a także usługi o podobnym charakterze na rzecz innych podmiotów zewnętrznych.

Jednostki zależne – metoda konsolidacji:

Lp.	Nazwa	Udział Grupy ZM „ROPCZYCE” S.A.	Metoda konsolidacji	Rok objęcia kontroli
1.	ZM Service Sp. z o.o.	100,00%	Pełna	2001

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 01.01.2013 do 30.09.2013 roku zostało sporządzone przez Grupę Kapitałową przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej jednostki dominującej i jednostki zależnej w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nie istnieją również okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy Kapitałowej.

Graficzne przedstawienie struktury organizacyjnej grupy jednostek powiązanych emitenta oraz informacje dotyczące rodzaju powiązań w grupie

Inwestorem strategicznym Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. jest Spółka ZM Invest S.A.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale jednostki dominującej	Udział w ogólnej liczbie głosów %
ZM Invest S.A.	51,25%	51,25%

Format sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A. sporządzone zostało w języku polskim, w walucie polskiej (w tys. PLN).

Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości

Waluta funkcjonalna

Sprawozdania finansowe podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A. działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sporządzone są w języku polskim, w walucie polskiej (PLN).

Walutą prezentacji (sprawozdawczą) dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A. jest waluta polska (PLN).

IV. ZASTOSOWANE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI

a) JEDNOSTKI ZALEŻNE I ZASADY KONSOLIDACJI

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

b) UDZIAŁY/AKCJE NIEKONTROLUJĄCE ORAZ TRANSAKCJE Z UDZIAŁOWCAMI/ AKCJONARIUSZAMI NIEKONTROLUJĄCYMI

Udziały niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Udziały niekontrolujące ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej, przypadających na dzień nabycia, akcjonariuszom spoza grupy kapitałowej. Zidentyfikowane udziały niekontrolujące w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały niekontrolujące w aktywach netto obejmują:

(i) wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz

(ii) zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia. Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących. Łączne całkowite dochody przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

c) SPÓŁKI OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdania finansowe wszystkich jednostek zależnych Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. kontrolowanych bezpośrednio i pośrednio przez Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. Wszystkie transakcje i salda występujące pomiędzy jednostkami Grupy zostały dla celów konsolidacji wyeliminowane.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 30 września 2013 roku i 30 września 2012 roku obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

Wyszczególnienie	Udział w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	30.09.2012	30.09.2013
Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.	Jednostka dominująca	
ZM Service Sp. z o.o.	100,00%	100,00%

d) *SPÓŁKI NIE OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM*

Nie wystąpiły

e) *OPIS ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI*

Wartości niematerialne i prawne

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej spełniające podane poniżej kryteria:

a) możliwość zidentyfikowania – kryterium to jest spełnione gdy:

- wartość niematerialna jest odrębna to znaczy, że może być oddzielona od Grupy i sprzedana, przeniesiona, licencjonowana, wynajęta lub wymieniona zarówno samodzielnie jak i wspólnie z powiązаныmi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązaniami;

lub

- powstała w wyniku umowy/kontraktu lub innych tytułów prawnych bez względu na to, czy te prawa są transferowane lub oddzielne od jednostki albo innych praw i obowiązków.

b) kontrola - kryterium to jest spełnione gdy Spółka jest uprawniona do uzyskiwania przyszłych korzyści ekonomicznych powstających za przyczyną danego środka i jest w stanie ograniczyć dostęp do tych korzyści osobom trzecim

c) przyszłe korzyści ekonomiczne – mogą występować w postaci przychodów ze sprzedaży bądź w postaci oszczędności kosztów

d) możliwość wiarygodnego ustalenia ceny nabycia lub kosztu wytworzenia

Do wartości niematerialnych i prawnych w Grupie zalicza się m.in.:

- nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie
- nabyte licencje na nowe technologie produkcji
- koszty zakończonych prac rozwojowych

Składnik wartości niematerialnych i prawnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości .

Po początkowym ujęciu składnika wartości niematerialnych i prawnych wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dopuszcza się zmianę modelu wyceny składnika wartości niematerialnych i prawnych na model oparty na wartości przeszacowanej. Po dokonaniu zmiany metody wyceny, nowe zasady zostaną zastosowane wobec wszystkich składników należących do tej grupy aktywów w Grupie.

Zastosowane roczne stawki umorzeniowe są następujące (według grup rodzajowych):

a/ nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie	50,0 %
b/ nabyte licencje na nowe technologie produkcji	20,0 %
c/ koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3 %

Wartości niematerialne i prawne o niskiej jednostkowej cenie nabycia (wartości początkowej do 3.500 zł), są odpisywane w koszty jednorazowo.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty amortyzacji sprzętu laboratoryjnego i aparatury badawczej, materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe, uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty prac badawczo – rozwojowych, których nie da się jasno przyporządkować do etapu prac badawczych czy rozwojowych, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne na dzień bilansowy w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszoną o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowymi aktywami trwałymi są aktywa materialne, utrzymywane celem wykorzystania w procesie produkcji i dostaw towarów i usług, wynajęcia innym podmiotom lub dla potrzeb administracji. Rzeczowy majątek należy wyłącznie wykazywać w aktywach jeżeli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania w przyszłości korzyści ekonomicznych powiązanych z tą pozycją majątku oraz wartość może zostać obliczona w sposób wiarygodny.

Rzeczowymi aktywami trwałymi w Grupie są:

- nieruchomości – w tym grunty, budowle (obiekty inżynierii lądowej i wodnej), budynki, a także będące odrębną własnością lokale, jak spółdzielcze własnościowe prawa do lokalu mieszkalnego i użytkowego,
- maszyny, urządzenia i środki transportowe, inne rzeczy,
- przyjęte do używania ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- środki trwałe, nie stanowiące własności lub współwłasności jednostki, wykorzystywane przez nią na potrzeby związane z działalnością na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, zawartej z właścicielem tych środków spełniające warunki określone w MSR (leasing)

Środki trwałe są ewidencjonowane, zgodnie z klasyfikacją środków trwałych GUS, (KST, KRST).

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się na dzień początkowego ujęcia według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dopuszcza się zmianę modelu wyceny rzeczowych aktywów trwałych na model oparty na wartości przeszacowanej. Po dokonaniu zmiany metody wyceny, nowe zasady zostaną zastosowane wobec całej grupy rzeczowych aktywów trwałych w Grupie.

W modelu przeszacowania wartość bilansowa ustalana jest jako wartość godziwa na dzień ostatniego przeszacowania pomniejszona o późniejsze umorzenie oraz łączną kwotę późniejszych odpisów z tytułu utraty wartości.

Grupa ustala wartość bilansową składników rzeczowych aktywów trwałych jako wartość godziwą na dzień ostatniego przeszacowania pomniejszoną o późniejsze umorzenie oraz łączną kwotę późniejszych odpisów z tytułu utraty wartości.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, uzyskane w drodze decyzji administracyjnej (otrzymane nieodpłatnie od Skarbu Państwa) jak również prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie jest ujmowane w ewidencji bilansowej i może podlegać przeszacowaniu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu w przypadku użytkowania bez tytułu prawnego jest ujmowane w ewidencji pozabilansowej (np. trwały zarząd).

Grunty własne / w tym: prawo wieczystego użytkowania gruntu/ nie podlegają umorzeniu.

Środki trwałe są umarzane wg metody liniowej przez określony z góry okres ekonomicznej użyteczności począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Środki trwałe o wartości początkowej poniżej 3.500 zł dla celów bilansowych i podatkowych amortyzowane są jednorazowo w miesiącu następującym po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Zastosowane stawki umorzeniowe są następujące (według grup rodzajowych):

a) Budynki i obiekty inż. lądowej i wodnej (KŚT gr. 1 i 2)	1,5 % - 4,5 %
b) Urządzenia techniczne i maszyny(KŚT gr. 3-6)	4,0 % - 30,0 %
c) Środki transportu (KŚT gr. 7)	6,0 % - 35,0 %
d) Pozostałe środki trwałe (KŚT gr. 8)	6,0 % - 30,0 %

W momencie usunięcia składnika rzeczowych aktywów trwałych z ewidencji bilansowej (np. likwidacja lub zbycie środka trwałego), wartość netto jest wyksięgowywana, a wynik operacji jest odnoszony w ciężar rachunku zysków i strat.

W przypadku środków trwałych, dla których skutek przeszacowania został odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny, w momencie ich usunięcia z ewidencji bilansowej różnicę z przeszacowania przenosi się z kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy.

Wartości końcowe oraz okresy użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są poddawane corocznym przeglądom, analizom i aktualizowane zweryfikowaną stawką amortyzacyjną w następnych okresach sprawozdawczych.

W ramach aktualizacji stawek i okresów użytkowania środków trwałych, na koniec każdego roku obrotowego w Grupie dokonuje się również weryfikacji wartości bilansowych środków trwałych, w celu porównania ich z wartościami rynkowymi. W przypadku nie stwierdzenia znaczących rozbieżności pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą posiadanych rzeczowych aktywów trwałych, przyjmuje się ich wartości bilansowe jako wiarygodne i obowiązujące na dany rok.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W uzasadnionych przypadkach do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych w budowie zalicza się różnice kursowe z wyceny należności i zobowiązań oraz odsetki od zobowiązań finansujących wytworzenie lub nabycie środków trwałych.

Środki trwałe w budowie obejmują w szczególności:

- wydatki na nabycie gruntów,
- roboty i usługi wykonane przez jednostki obce, w tym także zakup środków trwałych w budowie od innych jednostek,
- produkty z własnej działalności gospodarczej wykonane na rzecz środków trwałych w budowie,
- koszty likwidacji nieprzenośnych środków trwałych (w tym również ich wartość netto) burzonych w związku ze środkiem trwałym w budowie,
- koszty częściowej likwidacji (rozbiórki, demontażu) obiektów przebudowywanych lub modernizowanych,
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe w budowie,
- maszyny i urządzenia przekazane do montażu lub zainstalowania przed oddaniem do eksploatacji, a także maszyny i urządzenia nie wymagające montażu lub zainstalowania,
- odsetki, prowizje i ujemne i dodatnie różnice kursowe od kredytów, pożyczek i zobowiązań za okres realizacji środka trwałego w budowie.

Do kosztów środków trwałych w budowie nie zalicza się odsetek od kredytów inwestycyjnych po zakończeniu budowy, kar i odszkodowań umownych oraz kosztów przetargów, ogłoszeń, zawierania umów, składania zamówień związanych z środkami trwałymi w budowie (obciążają one koszty działalności podstawowej).

Odpisy spowodowane trwałą utratą wartości środków trwałych w budowie ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych. W przypadku ustania przyczyny utworzenia odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości zwiększa się wartość środka trwałego w budowie o odpowiednią część odpisu i odpis podlega zaliczeniu do pozostałych przychodów operacyjnych.

Na dzień bilansowy środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów poniesionych w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Leasing oraz składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowa leasingowa jest to umowa, na mocy której w zamian za opłatę lub serie opłat, leasingodawca przekazuje Grupie prawo do użytkowania danego składnika aktywów przez uzgodniony okres.

W zależności od warunków umowy zawartą umowę klasyfikuje się jako:

- leasing finansowy;
- lub
- leasing operacyjny.

Klasyfikacji leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu. Jeżeli w jakimkolwiek momencie spółka Grupy Kapitałowej i leasingodawca postanawiają zmienić warunki umowy leasingowej,

z wyjątkiem jej odnowienia, w sposób, który prowadziłby do zmiany jej klasyfikacji, gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania. Jednakże zmiany oszacowań (na przykład zmiany szacowanego ekonomicznego okresu użytkowania bądź wartości końcowej przedmiotu leasingu) lub zmiany okoliczności (np. niedopełnienie warunków umowy leasingowej przez leasingobiorcę) nie upoważniają do zmiany klasyfikacji umowy leasingowej dla celów rachunkowych.

Rozpoczęcie leasingu jest to wcześniejsza z dwóch dat:

- zawarcia umowy leasingowej; lub
- zobowiązania się stron umowy do przestrzegania zasadniczych postanowień umowy leasingowej.

Na ten dzień:

- leasing jest klasyfikowany albo jako leasing operacyjny, albo jako leasing finansowy; oraz
- w przypadku leasingu finansowego następuje określenie kwot, które zostaną wykazane w momencie rozpoczęcia leasingu.

Rozpoczęcie okresu leasingu jest to data, od której leasingobiorcy przysługuje prawo do korzystania z przedmiotu leasingu. Jest to data początkowego ujmowania leasingu (tj. ujęcia aktywów, zobowiązań, przychodów lub kosztów z tytułu leasingu).

Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, ujmuje się leasing finansowy w bilansie jako aktywa i zobowiązania.

Przy obliczaniu wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych (rat), stopą dyskontową jest stopa procentowa leasingu, jeżeli możliwe jest jej ustalenie. W przeciwnym razie stosuje się krańcową stopę procentową Grupy. Wszelkie początkowe koszty bezpośrednie Grupy zwiększają kwotę wykazywaną jako składnik aktywów.

Minimalne opłaty leasingowe (raty) zostają rozdzielone pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są rozliczane na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są księgowane jako koszty w okresach, w których je poniesiono.

Leasing finansowy powoduje naliczanie amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji, a także kosztów finansowych w każdym z okresów obrotowych. Do amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji będących przedmiotem leasingu stosuje się zasady opisane w akapicie *Rzeczowe aktywa trwałe* oraz w akapicie *Wartości niematerialne*. Jeżeli istnieje przy tym wystarczająca pewność, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, to okres przewidywanego używania składnika aktywów jest równy okresowi jego użytkowania. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów należy umorzyć przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Opłatę wstępną leasingową rozlicza się metodą liniową proporcjonalnie do czasu trwania umowy. Jeżeli umowa leasingu u korzystającego, księgowo jest umową leasingu finansowego a dodatkowo jest umową leasingu operacyjnego to do podziału opłaty minimalnej (rat leasingowych) na część kapitałową i odsetkową stosuje się metodę uproszczoną. Jest to metoda równomierna (liniowa) określona w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 5 "Leasing, najem i dzierżawa". Część odsetkowa stanowi dla korzystającego koszt finansowy zaś część kapitałowa spłatę zobowiązania wobec finansującego.

Instrumenty finansowe- klasyfikacja

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku, kiedy staje się stroną kontraktu i jest związana jego postanowieniami w zakresie dotyczącym danego instrumentu finansowego.

Aktywa finansowe wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych. Zobowiązania finansowe wycenia się natomiast w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie należą:

- instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward, opcje walutowe i inne struktury opcyjne złożone z w/w transakcji
- pożyczki, należności i depozyty tj. pożyczki udzielone, należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności, lokaty i depozyty zabezpieczające
- długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż jednostki podporządkowane)
- zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług i pozostałe zobowiązania

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe na dzień ujęcia, do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki udzielone i należności własne
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.
- zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują głównie akcje podmiotów notowanych na giełdzie oraz zyski z wyceny pochodnych instrumentów finansowych.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Do pożyczek i należności zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług, w tym należności z tytułu udzielonych pożyczek.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują pozostałe aktywa finansowe niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe papiery wartościowe – w tym akcje, udziały spółek nienotowanych.

Zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do zobowiązań finansowych zalicza się min. instrumenty pochodne, kredyty, pożyczki, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Kredyty w rachunku bieżącym, które muszą zostać spłacone na żądanie banku i stanowią element zarządzania gotówką Grupy są zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli dana Spółka z Grupy Kapitałowej posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe. (Banki). Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą amortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w przychodach lub kosztach okresu.

Przez określenie długoterminowe rozumie się aktywa, które nie mają terminu wymagalności, a jeżeli są płatne i wymagalne to termin ten jest dłuższy niż 12 miesięcy od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia lub przekracza normalny cykl operacyjny w spółkach. Aktywa te nie są przeznaczone do sprzedaży według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania, choć mogą być do niej dostępne. Prezentowane są one w sprawozdaniu finansowym jako aktywa finansowe długoterminowe.

Pochodne instrumenty finansowe a rachunkowość zabezpieczeń

Grupa używa pochodnych instrumentów finansowych w celu wyeliminowania ryzyka kursowego.

Pochodne instrumenty finansowe na moment ujęcia nie są wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, dla których dokumentuje się powiązanie pomiędzy instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną. W związku z tym wszelkie zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do dalszej sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczone na sprzedaż lub mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy obejmują nabyte w celu zużycia na własne potrzeby materiały, zakupione w celu sprzedaży w stanie nie przetworzonym towary oraz wytworzone lub przetworzone, zdatne do sprzedaży produkty gotowe, a także półprodukty, jak i produkcję w toku.

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Uwzględniając działalność produkcyjną Grupy oraz potrzeby ewidencyjne w ramach głównych grup rodzajowych obrotu magazynowego, ewidencję w zakresie stanu i zmian zapasów stanowiących własność Grupy i zlokalizowanych zarówno w siedzibie Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jak i w wydziałach zamiejscowych Spółek podzielono na następujące grupy:

- materiały techniczne i pozostałe,
- surowce do produkcji,
- półprodukty (półfabrykaty, mlewa i masy formierskie),
- wyroby gotowe,
- towary,
- opakowania.

Metody ewidencji zapasów oraz wyceny rozchodów w poszczególnych kategoriach przedstawia tabela poniżej:

Kategoria zapasu	Cena ewidencyjna	Metoda wycena rozchodów
Materiały, opakowania	Cena nabycia	Cena średnioważona
Surowce	Cena nabycia	Cena średnioważona
Złomy własne (surowce)	Cena stała ewidencyjna	Cena średnioważona
Surowce przetworzone	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Produkcja w toku	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Półfabrykaty	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Produkty gotowe	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Towary	Ceny nabycia	Cena średnioważona

Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów / surowców / towarów rozliczane są na bieżąco w momencie rozchodu materiałów/ surowców / towarów.

Na dzień bilansowy realizowane, zawarte umowy o usługi, wycenia się w oparciu o metodę „stopnia zaawansowania” usług. Stopień zaawansowania usługi ustala się na podstawie relacji kosztów już poniesionych do planowanych, aktualizowanych bieżąco kosztów wykonania zlecenia. Wysokość robót w toku ustalana jest na podstawie przeprowadzonych inwentaryzacji (spisy z natury) odzwierciedlających aktualny stan prac.

Celem określenia stopnia zaawansowania zlecenia prowadzona jest szczegółowa ewidencja zleceń. Całość produkcji w toku z tytułu realizacji usług odnoszona jest w ciężar kosztów okresu bieżącego.

Przychody z realizowanych zleceń wyceniane są w oparciu o planowane przychody i stopień zaawansowania danego zlecenia. Przychód z wyceny ujmowany jest w przychodach ze sprzedaży danego sprawozdawczego okresu oraz należnościach z tytułu dostaw i usług.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadniona część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednio obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robocizny bezpośredniej oraz koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część kosztów stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Pozostałe koszty zalicza się do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów tylko w takim zakresie, w jakim ponosi się je celem doprowadzenia zapasów do ich aktualnego stanu i miejsca.

Nie zalicza się do kosztów wytworzenia kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży produktów, magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba, że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji, a także nieuzasadnionych kosztów wydziałowych (np. kosztów stałych dotyczących utrzymania nie wykorzystanego potencjału produkcyjnego i strat produkcyjnych).

Na koniec każdego okresu obrotowego przeprowadza się analizę wykorzystania mocy produkcyjnych z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań rynkowych, przewidywanego popytu na produkty Grupy, technicznych parametrów posiadanych maszyn i linii produkcyjnych oraz aktualnej produkcji Grupy. Jeśli przeprowadzona analiza wskazuje, iż posiadane moce produkcyjne nie są w pełni wykorzystane koszty niewykorzystanego potencjału produkcyjnego są ujmowane, jako koszt okresu.

Zapasy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazuje się w wartości netto, to jest po pomniejszeniu o utworzone na nie odpisy aktualizujące.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, jeżeli zapasy zostały uszkodzone, utraciły całkowicie lub częściowo swoją przydatność lub jeśli spadły ich ceny sprzedaży. Brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów może także wynikać ze wzrostu szacowanych kosztów przygotowania sprzedaży lub szacowanych kosztów niezbędnych do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

W takiej sytuacji dokonuje się odpisów aktualizujących do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania. Wówczas odpisanie wartości odbywa się na zasadzie odpisów indywidualnych.

Dopuszcza się dokonywanie zbiorczych odpisów - dla grup zapasów w przypadku zapasów związanych z tą samą linią produkcyjną, posiadających podobne przeznaczenie.

Wartości materiałów i innych surowców przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji zapasów nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Standardowe podejście do urealnienia wyceny zapasów (poza pojedynczymi analizami jak wyżej) polega na dokonaniu oceny zapasów we wszystkich asortymentach w oparciu o analizę ich czasu zalegania (czyli w oparciu o tzw. Raporty z wiekowania), gdzie w wyniku analizy i weryfikacji dokonuje się odpisów aktualizujących w następujący sposób:

- zapasy nie wykazujące obrotu od 1 do 2 lat – 50% wartości bilansowej,
- zapasy nie wykazujące obrotu powyżej 2 lat – 100% wartości bilansowej.

Dodatkowo podczas analizy struktury wiekowej w każdej grupie zapasów, w odniesieniu do pozycji istotnych nie wykazujących obrotu dokonuje się merytorycznej ich analizy pod kątem konieczności magazynowania wybranych pozycji jako strategiczne lub też możliwości ich zużycia czy sprzedaży

w najbliższej przyszłości. W przypadkach uzasadnionych, odpisów aktualizujących nie dokonuje się (tj. jeżeli brak obrotu w dłuższym czasie nie jest równoznaczny z utratą wartości czy przydatności zapasu)

Odpisy aktualizujące /w tym: ostrożna wycena/ prezentowane są w działalności operacyjnej w pozostałych kosztach (utworzone), natomiast rozwiązane - w pozostałych przychodach.

Należności i zobowiązania

W Grupie ujmuje się należności i zobowiązania z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe.

Do należności krótkoterminowych kwalifikuje się wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności, oraz wszystkie pozostałe tytuły wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, nie będące aktywami finansowymi, a także z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy nie wykraczające poza normalny cykl operacyjny. Należności krótkoterminowe obejmują również bieżącą część należności długoterminowych.

Należności długoterminowe, to należności z innych tytułów aniżeli należności z tytułu dostaw i usług, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego, a więc w roku przyszłym i później, a także z tytułu dostaw i usług wykraczających poza normalny cykl operacyjny.

Pożyczki i należności długoterminowe są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami. W Grupie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Skutki wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty, to jest z uwzględnieniem należnych odsetek. Odsetki naliczane i księgowane są na dobro przychodów finansowych. Na całą kwotę niezapłaconych odsetek od nieterminowych płatności tworzony jest odpis aktualizacyjny w ciężar kosztów finansowych.

Oszacowanie odpisów na należności wątpliwe następuje, gdy uzyskanie pełnej kwoty należności przestaje być prawdopodobne, na podstawie analizy sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika oraz na podstawie struktur wiekowych sald należności. Po upływie 6 miesięcy od daty wymagalności płatności za sprzedane wyroby i braku wpływu należności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 50 % wątpliwej należności, a po upływie 1 roku 100% należności. Odpisów aktualizujących należności dokonuje się również w sytuacji powzięcia informacji o zagrożeniu zapłaty za dany towar w wysokości 100% wątpliwej należności.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie netto, to jest pomniejszone o utworzone odpisy aktualizacyjne w związku z ryzykiem ich nieściągalności.

Utworzone odpisy aktualizujące należności w rachunku zysków i strat prezentowane są w pozostałych kosztach w działalności operacyjnej.

Pod pojęciem zobowiązania rozumie się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów w Grupie.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług w normalnym cyklu produkcyjnym, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania lub ich część, w stosunku do której termin wymagalności przypada co najmniej po upływie roku licząc od dnia bilansowego.

W pozycji tej wykazuje się również długoterminową część kredytów bankowych i pożyczek, a także z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy wykraczające poza normalny cykl operacyjny. Podział kredytu i pożyczki na część długo i krótkoterminową następuje na zasadach opisanych wyżej.

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek wycenia się w momencie ich początkowego ujęcia w księgach w cenie nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. W następnych okresach, kredyty i pożyczki są wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanej ceny nabycia uwzględnia się wszystkie koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczaniu zobowiązania. Skutki wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, tzn. że do zobowiązań, których termin wymagalności już minął dolicza się odsetki za zwłokę w zapłacie.

Zobowiązania i należności długo i krótkoterminowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia, co oznacza, iż na dzień bilansowy należności i zobowiązania wycenione zostaną według kursu średniego NBP ogłoszonego na ten dzień.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych korygują odpowiednio pozostałe koszty lub przychody dot. działalności operacyjnej.

Środki pieniężne

Środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty obejmują: środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty i krótkoterminowe papiery wartościowe z terminem zapadalności do 3-ech miesięcy. Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna obejmuje doliczone lub ewentualnie potrącone przez bank odsetki.

Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Wpływ i rozchód walut na dewizowym rachunku bankowym wycenia się wg kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji.

Wpływ (rozchód) własnych środków lub wartości pieniężnych w walucie obcej jest przeprowadzony na podstawie metody „FIFO”.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy przy zastosowaniu natychmiastowego kursu zamknięcia tj. według kursu średniego NBP ogłoszonego na ten dzień.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów - krótko- i długoterminowe

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmują wydatki dotyczące miesięcy następujących po okresie objętym sprawozdaniem finansowym, wycenione w wysokości faktycznie

poniesionej /min. ubezpieczenia majątkowe i osobowe, gwarancje ubezpieczeniowe, koszty prac rozwojowych do momentu przyjęcia na wartości niematerialne i prawne, prenumeraty i inne wydatki dot. przyszłych okresów/, które da się jednoznacznie określić i przyporządkować do tych okresów. Wydatki te – z wyłączeniem ubezpieczeń i kosztów prac rozwojowych oraz innych, o wartościach istotnych - są rozliczane jednorazowo w koszty stycznia – w roku, którego dotyczą.

Tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych, które nie dotyczą normalnego cyklu działalności operacyjnej Grupy, a ich okres rozliczenia nastąpi w czasie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywane są na dzień bilansowy w rozliczeniach międzyokresowych długoterminowych.

Wydatki o wartościach istotnych - są rozliczane proporcjonalnie do okresu czasu którego dotyczą, natomiast pozostałe są rozliczane jednorazowo w koszty stycznia – w roku, którego dotyczą.

Kapitały własne

Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa, statutu.

Kapitał własny obejmuje kapitał podstawowy (akcyjny), kapitał zapasowy i rezerwowy, zysk (strata) netto danego okresu i niepodzielony wynik z lat ubiegłych.

Kapitał podstawowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze handlowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcjonariusze mogą zwiększać lub zmniejszać kapitał zgodnie z Kodeksem Handlowym. Jeżeli zwiększenie następuje na skutek podwyższenia kapitału, księgowane jest dopiero pod datą zarejestrowania zmiany przez sąd. Do czasu zarejestrowania zmiany, kwoty wniesione przez akcjonariuszy powinny być wykazywane jako rozrachunki.

Kapitał podstawowy (akcyjny) może być obniżony poprzez umorzenie akcji jedynie w przypadku gdy statut Spółki wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej to przewiduje.

Wycena kapitału podstawowego w pasywach bilansu następuje w wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku, przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny oraz nadwyżki wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji. Pozostała część kosztów emisji zaliczana jest do kosztów finansowych.

Kapitał zapasowy (w momencie zastosowania MSR) powiększony jest także o aktualizację wyceny rzeczowych aktywów trwałych, będącego skutkiem przeszacowania środków trwałych na mocy odrębnych ustaw.

Zmniejszenia i zwiększenia kapitału zapasowego następują na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia, z wyjątkiem ruchu na kapitale z aktualizacji wyceny, który zostaje potwierdzony uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy po fakcie.

Udziały lub akcje własne wyceniane są w cenie nabycia i wykazywane w kwocie ujemnej w kapitale własnym.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny tworzony jest w związku z wyceną instrumentów finansowych, oraz wyceną majątku spółek do wartości godziwej.

Rezerwy na zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Rezerwę tworzy się, gdy:

- a) na Grupie ciąży obowiązek /prawny lub zwyczajowy/ wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- b) prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- c) można oszacować wiarygodnie kwotę tego obowiązku

Jeśli warunki te nie są spełnione, rezerwy nie tworzy się.

Wysokość rezerw powinna być jak najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień bilansowy, czyli:

- a) kwotą, jaką zgodnie z racjonalnymi przesłankami spółka zapłaciłaby w ramach wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub,
- b) kwotą, jaką zapłaciłaby na rzecz strony trzeciej w zamian za przejęcie na siebie obowiązku w tym samym terminie.

Rezerwę wycenia się uwzględniając ryzyko i niepewność - niepewność jednak nie usprawiedliwia tworzenia nadmiernych rezerw, ani celowego zawyżania zobowiązań, dyskontując rezerwy – jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, uwzględniając zdarzenia przyszłe, takie jak zmiany prawne i zmiany technologiczne, jeśli dysponuje się wystarczającymi dowodami na to, że zmiany takie nastąpią, nie uwzględniając zysków z przypuszczalnych likwidacji aktywów, nawet, jeśli przypuszczalna likwidacja jest blisko związana ze zdarzeniem, które jest przyczyną powstania rezerwy.

Rezerwy tworzone są na poniższe tytuły:

- udzielone gwarancje i poręczenia,
- naprawy gwarancyjne
- skutki toczącego się postępowania sądowego i odwoławczego,
- odprawy emerytalno-rentowe,
- przyszłe zobowiązania związane z restrukturyzacją
- inne przyszłe zobowiązania, mogące istotnie wpłynąć na sytuację Grupy w przyszłym okresie.

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy. Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się min.:

- koszty nie wykorzystanych urlopów wraz ze składkami ZUS,
- rezerwy na nie wypłacone premie dla pracowników, prokurentów i członków zarządu,
- rezerwa na przyszłe koszty finansowe
- rezerwa na koszty celem zachowania współmierności przychodów i kosztów,
- inne przyszłe zobowiązania, w tym. min: prowizje od sprzedanych produktów, koszty audytu, opłaty licencyjne i produktowe,

Rozliczenia międzyokresowe bierne wykazuje się w pozycji Sprawozdania z sytuacji finansowej – Rezerwy na zobowiązania.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zgodnie z MSR nr 19 rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują :

- rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, szacowane przez aktuarium raz w roku lub częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze zatrudnienia pracowników,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej .

Pracownicy Grupy Kapitałowej mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych, które są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania w poszczególnej Spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej. Wysokość świadczeń zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy.

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w zysku lub stracie w okresie, w którym powstały.

Na dzień bilansowy (30.06. oraz 31.12) dokonuje się weryfikacji niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych i w oparciu o bieżącą wiedzę (na dzień sporządzania Sprawozdania Finansowego) dokonuje się wyliczenia wartości rezerwy przyjmując ilość niewykorzystanych dni urlopowych oraz wynagrodzenie. Wysokość rezerwy obliczana jest przez Dział właściwy do wyceny świadczeń pracowniczych .

Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w zysku lub stracie, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego i wykazywane jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej zostanie zapłacone. Dochód do opodatkowania (strata podatkowa) to dochód (strata) za dany okres, ustalony zgodnie z zasadami ustanowionymi przez władze podatkowe, na podstawie których podatek dochodowy podlega zapłacie (zwrotowi). Obciążenie podatkowe jest to łączna kwota bieżącego i odroczonego podatku, uwzględniona przy ustalaniu zysku lub straty za dany okres.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych oraz strat podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

W odniesieniu do przejściowych różnic między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów trwałych a ich wartością podatkową Grupa ustala aktywa i rezerwę z tytułu podatku odroczonego, która jest ujmowana w sprawozdaniu finansowym „per saldo”.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Rezerwa na podatek odroczony jak również aktywowany podatek dochodowy muszą być analizowane i rozliczane w okresach miesięcznych w oparciu o tytuły, na podstawie których zostały utworzone. Podatek odroczony jest wykazywany w rachunku zysków i strat w pozycji „Podatek dochodowy”, za wyjątkiem podatku odroczonego dotyczącego pozycji ujętych w kapitale własnym. Podatek odroczony dotyczący pozycji, które w danym okresie zwiększyły lub zmniejszyły bezpośrednio kapitał własny ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych (zaliczki na poczet dostaw)
- dostawy zafakturowane kontrahentom zagranicznym /eksport i WDT/, które jeszcze nie zostały dostarczone do miejsca przeznaczenia i na dzień bilansowy nie przekazano odbiorcy prawa własności m.in. z uwagi na zawarte w kontrakcie warunki dostawy na bazie INCOTERMS
- dotacje rządowe dotyczące składnika aktywów, otrzymane w formie pieniężnej do rozliczenia w przyszłości (z odnośnymi kosztami), które stopniowo drogą równych odpisów rocznych, będzie odnosić się do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do szacowanego okresu użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.

Zasady ewidencji przychodów i kosztów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty ujmowane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że poszczególne spółki uzyskają korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

W Grupie przychody ujmuje się, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów,
- Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione, oraz te, które zostaną poniesione przez Spółkę w związku z transakcją można wycenić w wiarygodny sposób.

Ocena tego, kiedy Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści związane z własnością, wymaga zbadania okoliczności towarzyszących transakcji. W większości przypadków przekazanie ryzyka i korzyści zbiega się z przekazaniem mu tytułu prawnego lub fizycznym przekazaniem dóbr.

Jeżeli na Spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej nadal ciąży znaczące ryzyko związane z własnością, transakcja nie ma charakteru sprzedaży i nie można ująć przychodów.

Przychody z tytułu odsetek, dywidend, tantiemów ujmuje się w oparciu o następujące zasady:

- odsetki ujmuje się sukcesywnie w miarę upływu czasu z uwzględnieniem efektywnej rentowności osiągniętej z tytułu użytkowania aktywów,
- tantiemy ujmuje się w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosowanej umowy oraz
- dywidendy ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

W Grupie ewidencjonuje się koszty w układzie rodzajowym, funkcjonalnym i kalkulacyjnym wg modelu rachunku kosztów pełnych.

Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmuje koszty bezpośrednio z nimi związane oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich, co szczegółowo przedstawiono poniżej.

Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część kosztów stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uznaje się przeciętną, zgodną z oczekiwanymi w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowych remontów. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu, pomniejszonej o przeciętnie osiągnięty przy sprzedaży, a w przypadku produkcji w toku – także z uwzględnieniem stopnia jego przetworzenia.

Cześć stałych pośrednich kosztów produkcji, która nie odpowiada poziomowi kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych stanowi koszt okresu, w którym została poniesiona.

Przychody i koszty dotyczące tej samej transakcji ujmowane są równolegle - zasada współmierności.

Koszty, w tym gwarancje i inne koszty, które będą ponoszone po dostarczeniu towarów, można wycenić w wiarygodny sposób, jeżeli zostały spełnione inne warunki ujmowania przychodów. Nie można natomiast ujmować przychodów, jeżeli nie jest możliwa wiarygodna wycena kosztów. W takim przypadku kwoty zapłaty już otrzymane ze sprzedaży towarów ujmuje się jako zobowiązanie.

Przychody z tytułu odsetek, dywidend, tantiem ujmuje się w oparciu o następujące zasady:

- odsetki ujmuje się sukcesywnie w miarę upływu czasu z uwzględnieniem efektywnej rentowności osiągniętej z tytułu użytkowania aktywów,
- tantiemy ujmuje się w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosowanej umowy oraz
- dywidendy ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

Transakcje w walutach obcych

Waluta obca jest walutą inną niż waluta funkcjonalna w Grupie. Transakcja w walucie obcej jest transakcją, która jest wyrażona lub wymaga uregulowania w walucie obcej, dotyczy to m.in. transakcji mających miejsce wówczas, gdy Grupa:

- nabywa lub sprzedaje produkty, towary lub usługi, których cena została wyrażona w walucie obcej,
- zaciąga lub udziela pożyczek, które są płatne lub należne w walucie obcej lub,
- w inny sposób nabywa lub zbywa aktywa lub też zaciąga lub reguluje zobowiązania wyrażone w walucie obcej.

Na dzień początkowego ujęcia transakcje w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną z zastosowaniem kursu wymiany obowiązującego na dzień zawarcia transakcji tj. wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego ten dzień.

Transakcje przeprowadzone w walutach obcych w momencie rozliczenia przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia tych transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji lub kurs faktycznie wynegocjowany z Bankiem
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji lub kurs faktycznie wynegocjowany z Bankiem;
- w przypadku uregulowania należności lub zobowiązań drogą ich kompensaty – według kursu przyjmowanego do wyceny wpływów i rozchodów z dnia kompensaty tj. wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia kompensaty.
- w pozostałych przypadkach wyżej nie wymienionych (dla których nie da się ustalić kursu faktycznie zastosowanego do rozliczenia) - wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień realizacji transakcji.

Środki pieniężne w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych na kontach syntetycznych w wartości nominalnej, przeliczonej na złote polskie według średniego ustalonego dla danej waluty obcej (odrębnie dla każdej waluty) przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji.

Wpływ (rozchód) własnych środków lub wartości pieniężnych w walucie jest przeprowadzony na podstawie metody „FIFO”. Metoda ta wyznacza kolejność do wyceny i ustalenia różnic kursowych zrealizowanych na rachunku walutowym.

Powyższe zasady wyceny dla transakcji wyrażonych w walutach obcych na walutę PLN są stosowane dla celów podatku dochodowego od osób prawnych jako podstawa do ustalenia dodatnich i ujemnych różnic kursowych (będących wynikiem zmiany kursu między dniem zawarcia transakcji a jej rozliczeniem) i są zgodne z wymogami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 15a Ustawy o PDOP)

Pozycje pieniężne tj. pozycje, które zostaną rozliczone poprzez przekazanie środków pieniężnych (np. waluty, należności i zobowiązania handlowe, rezerwy na przyszłe zobowiązania przypadające do otrzymania lub do zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty), wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej i przeliczonego na PLN wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji, przeliczane są na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia, którym jest kurs średni NBP z dnia bilansowego.

Niepieniężne pozycje bilansowe (w tym: zaliczki na towary i usługi, zapasy, wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe oraz rezerwy, które mają być rozliczone w postaci aktywów niepieniężnych) ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia przeprowadzenia transakcji (tj. kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji).

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty kursowe (różnice kursowe) powstałe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie (tj. w przychodach i kosztach) w okresie, w którym powstały, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

Zysk netto na akcje

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto Grupy za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

- f) *ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI I SPOSOBU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, DOKONANYCH W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO ROKU OBROTOWEGO, ICH PRZYCZYNY, TYTUŁY ORAZ WPŁYW WYWOŁANYCH TYM SKUTKÓW FINANSOWYCH NA SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ I FINANSOWĄ, PŁYNNOŚĆ ORAZ WYNIK FINANSOWY*

Zmiany zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości w Grupie nie wystąpiły, za wyjątkiem zmiany opisanej w punkcie III. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Zmiana do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” obowiązująca od 01.01.2013 r. spowodowała obowiązek wykazywania zysków i strat aktuarialnych w sprawozdaniu z dochodów całkowitych.

W wyniku tej zmiany Grupa dokonała zmiany prezentacji zysków/strat aktuarialnych w ujęciu retrospektywnym tj. za okres 2004-2012. Zyski/straty aktuarialne, ujęte w latach ubiegłych poprzez zyski zatrzymane w kapitale zapasowym, zostały w bieżącym okresie ujęte jako element innych całkowitych dochodów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów - po skorygowaniu o podatek odroczonej od ujawnionej wartości. Ta zmiana nie wywołuje skutków finansowych wpływających na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy Grupy.

ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PORÓWNYWALNOŚĆ SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli po 30.09.2013 roku. Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Niektóre nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacje, które mają zastosowanie do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 r., nie znalazły zastosowania przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Żadne z nich nie miały istotnego wpływu na klasyfikację i wycenę aktywów oraz na pozostałe pozycje sprawozdawcze w sporządzonym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

g) WSKAZANIE ŚREDNICH KURSÓW WYMIANY ŻŁOTEGO W OKRESACH OBJĘTYCH ZAKRESEM SPRAWOZDANIA

Średnie kursy wymiany złotego, w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi danymi finansowymi, w stosunku do EUR, ustalanych przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:

- kursu obowiązującego na ostatni dzień każdego okresu,
- kursu średniego w każdym okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie, a w uzasadnionych przypadkach - obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień danego okresu i ostatni dzień okresu go poprzedzającego,
- najwyższego i najniższego kursu w każdym okresie

WYSZCZEGÓLNIENIE	30.09.2012	30.09.2013
Kurs EUR obowiązujący na koniec okresu sprawozdawczego	4,1138	4,2163
Średnia arytmetyczna EUR w okresie	4,1948	4,2231
Najwyższy kurs EUR w okresie	4,5135	4,3432
Najniższy kurs EUR w okresie	4,0465	4,0671

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych ze sprawozdania finansowego i porównywalnych danych finansowych, przeliczonych na EUR, ze wskazaniem zasad przyjętych do tego przeliczenia

- a) wybrane pozycje bilansu wyrażone w EUR obliczono przyjmując średni kurs wymiany złotego w stosunku do EUR, odpowiednio:
- na dzień 30.09.2012 roku, tj.: 4,1138 PLN
 - na dzień 31.12.2012 roku, tj.: 4,0882 PLN
 - na dzień 30.09.2013 roku, tj.: 4,2163 PLN
- b) wybrane pozycje rachunku zysków i strat wyrażone w EUR obliczono przyjmując kurs EUR stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy, odpowiednio:
- 9 miesięcy 2012 roku, tj.: 4,1948 PLN
 - 9 miesięcy 2013 roku, tj.: 4,2231 PLN
- c) przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności finansowej i przepływy pieniężne netto razem wyrażone w EUR obliczono przyjmując kurs EUR stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy, odpowiednio:
- 9 miesięcy 2012 roku, tj.: 4,1948 PLN
 - 9 miesięcy 2013 roku, tj.: 4,2231 PLN

Wybrane dane finansowe skonsolidowane	30.09.2012 (w tys. EUR)	31.12.2012 (w tys. EUR)	30.09.2013 (w tys. EUR)
Aktywa razem	83 268	82 559	84 787
Kapitał własny	47 640	48 632	49 067
Przychody netto ze sprzedaży	44 428	59 418	40 971
Zysk (strata) netto	1 427	2 100	2 251
Przepływy pieniężne netto, razem	1 852	-1 173	5 622

V. INFORMACJE O ISTOTNYCH ZMIANACH WIELKOŚCI SZACUNKOWYCH ORAZ DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYBRANYCH POZYCJI SPRAWOZDAWCZYCH W OKRESIE OBJĘTYM NINIEJSZYM RAPORTEM

1. Zmiany wielkości szacunkowych

a) Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

W okresie sprawozdawczym w Grupie nie wystąpiły transakcje, dla których taka ocena i osąd miałyby istotne znaczenie wymagające ujawnienia wpływu na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym.

b) Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła na dzień bilansowy testy na utratę wartości aktywów, w tym min. środków trwałych i zapasów.

W obszarze środków trwałych wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. W wyniku oszacowania przeprowadzonego na 30.09.2013 r. nie wymagana była korekta z tyt. utraty wartości środków trwałych.

W obszarze zapasów - w wyniku przeprowadzonych prac i analiz na 30.09.2013 ustalono, że zapasy wymagają dokonania odpisów z tyt. utraty wartości w takim zakresie, w jakim wybrane asortymenty utraciły swoją wartość na skutek zmiany wymagań klientów i uwarunkowań rynkowych. Na oszacowaną wysokość możliwej utraty wartości utworzone zostały odpisy aktualizujące.

Kolejna kompletna weryfikacja pod kątem utraty wartości aktywów zostanie przeprowadzona w kolejnym okresie sprawozdawczym. Wyniki tej weryfikacji trudno jest oszacować, jednakże może ona wykazać konieczność rozpoznania dodatkowych odpisów z tytułu utraty wartości, które mogą w sposób istotny wpłynąć na wyniki finansowe przyszłych okresów sprawozdawczych.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym: rezerwa na odprawy emerytalno – rentowe zostały oszacowane za pomocą metody aktuarialnej, przez licencjonowanego aktuarusza. Wycena dokonywana jest raz w roku na końcu roku obrotowego, a w ciągu roku - przy znaczących zmianach w zatrudnieniu. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku oraz istotne zmiany w zatrudnieniu mogą spowodować zmiany w wys. utworzonej rezerwy.

Pozostałe rezerwy na przyszłe koszty Grupa szacuje w oparciu o zawarte kontrakty/umowy. Wielkości rezerw są więc oparte na zapisach umownych, z których da się przewidzieć przyszłe zobowiązania. Poziom szacowanych kosztów może jednak odbiegać od możliwych do poniesienia kosztów, z uwagi na trudne do przewidzenia zdarzenia związane z realizacją kontraktów.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe. (Banki). Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie na 30.09.2013 r. należą:

- 1) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward oraz opcje walutowe
- 2) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności
- 3) długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane)
- 4) zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług i pozostałe zobowiązania

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą amortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Ujmowanie przychodów

W Grupie stosuje się metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Spółki w Grupie szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania.

Stopień zaawansowania usługi ustala się na podstawie relacji kosztów już poniesionych do planowanych, aktualizowanych bieżąco kosztów wykonania zlecenia. Na podstawie tak obliczonego stopnia zaawansowania oblicza się przychód realizowanego zlecenia w oparciu o planowane przychody zgodnie z budżetem zlecenia.

Przychód z wyceny ujmowany jest w przychodach ze sprzedaży danego okresu sprawozdawczego oraz w należnościach z tytułu dostaw i usług.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółki z Grupy Kapitałowej corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

2. Dodatkowe informacje dotyczące sprawozdania skonsolidowanego w okresie objętym niniejszym raportem kwartalnym

- a) Informacje o odpisach aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwróceniu odpisów z tego tytułu

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy za okres 01.01.2013 - 30.09.2013

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkcję w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 01.01.2013 roku	2 780	67	449	24	3 320
Zwiększenia w tym:	3	87	525	0	615
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi	3	87	525		615
- przemieszczenia					0
- inne					0
Zmniejszenia w tym:	4	59	445	24	532
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi	4	59	445	24	532
- wykorzystanie odpisów					0
- przemieszczenia					0
Stan na dzień 30.09.2013 roku	2 779	95	529	0	3 403

- b) Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów finansowych za okres 01.01.2013- 30.09.2013 r.

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące akcje, udziały	Odpisy aktualizujące należności z tyt. udzielonych pożyczek	Odpisy aktualizujące należności odsetkowe z tyt. udzielonych pożyczek
Stan odpisów aktualizujących z tyt. utraty wartości na 01.01.2013 r.	466	458	1 002
Utworzenie odpisu			175
Rozwiązanie odpisu w tym:		-7	4
-odwrócenie wyceny w wartości godziwej (dodatnia) z 2012 r.		-7	
Stan odpisów aktualizujących z tyt. utraty wartości na 30.09.2013 r.	466	465	1 173

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności za okres 01.01.2013-30.09.2013 r.

Wyszczególnienie	Należności handlowe	Pozostałe należności
Jednostki powiązane nie objęte konsolidacją		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na 01.01.2013 r.	67	
Zwiększenia, w tym:	8	0
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	8	
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu		
Zmniejszenia w tym:	0	0
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	0	
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	0	
Stan odpisów aktualizujących wartość należności od jednostek powiązanych na 30.09.2013 r.	75	0
Jednostki pozostałe		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na 01.01.2013 r.	1 684	408
Zwiększenia, w tym:	975	0
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	975	
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu		
- utworzenie odpisu aktualizującego w związku wyceną należności z tyt. sprzedanych udziałów na dzień bilansowy		
Zmniejszenia w tym:	97	0
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	91	
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	6	
- rozwiązanie odpisu aktualizującego w związku odwróceniem wyceny bilansowej należności z tyt. sprzedanych udziałów		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności od jednostek pozostałych na 30.09.2013 r.	2 562	408
Stan odpisów aktualizujących wartość należności ogółem na 30.09.2013 r.	2 637	408

Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe z tytułu utraty wartości w okresie 01.01.2013-30.09.2013 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2013						15	15
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-) z tytułu sprzedaży nakładów na środki w budowie						0	0
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji							0
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 30.09.2013	0	0	0	0	0	15	15

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne z tytułu utraty wartości w okresie 01.01.2013-30.09.2013 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Inne ²	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2013							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)							0
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji							0
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 30.09.2013	0	0	0	0	0	0	0

¹ Wytworzone we własnym zakresie,² Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

c) Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody jubileuszowe	Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze
Stan na 01.01.2013	1 644		359	393
Utworzenie rezerwy		63	241	908
Wykorzystanie rezerwy	58			
Koszty wypłaconych świadczeń				
Rozwiązanie rezerwy			251	368
Stan na 30.09.2013, w tym:	1 586	63	349	933
- długoterminowe	1 396			
- krótkoterminowe	190	63	349	933

Zmiana stanu pozostałych rezerw - wg tytułów

Wyszczególnienie	Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwa na prowizję od sprzedanych wyrobów	Rezerwa na ubezpieczenie kontraktu	Rezerwa na reklamację wyrobów	Rezerwa na koszty przyszłych okresów	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na 01.01.2013	48	599	518	453	340	57	2 015
Utworzone w ciągu roku obrotowego	736	849	280		706	79	2 650
Wykorzystane		585	518		340	105	1 548
Rozwiązane							0
Korekta z tytułu różnic kursowych							0
Korekta stopy dyskontowej							0
Stan na 30.09.2013, w tym:	784	863	280	453	706	31	3 117
- długoterminowe							0
- krótkoterminowe	784	863	280	453	706	31	3 117

d) Informacje o rezerwach i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego

ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2012	zwiększenia	zmniejszenia	30.09.2013
Rezerwa na odprawy emerytalne	1 645			1 645
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze (premie, nagrody)	394	908	368	934
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	359	241	251	349
Pozostałe rezerwy, w tym:	2 036	2 870	1 497	3 409
- na audyt	55	51	55	51
- na prowizje od zrealizowanej sprzedaży	599	849	585	863
- na ubezpieczenie kontraktu	518	280	518	280
- na koszty doradztwa, usługi prawnicze i pozostałe usługi obce	3	291		294
- na pozostałe przyszłe koszty	339	215	339	215
- gwarancyjna na dostawy wyrobów	500	736		1 236
- na koszty dot. wyceny robót w toku	22	271		293
- na usługi transportowe		161		161
-na opłatę licencyjną		16		16
Przeszacowanie kontraktów walutowych (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) do wartości godziwej				0
Wynik (strata) na transakcjach terminowych do rozliczenia w przyszłych okresach	5 730	98	2 310	3 518
Wynik (strata) na transakcji sprzedaży wierzytelności własnej do spłaty w przyszłych okresach	37			37
Odpis z tyt. wyceny godziwej odsetek od kredytów bankowych, pożyczek i innych należności	233	104	233	104
Ujemne różnice kursowe z wyceny bilansowej:	534	431	534	431
- rozrachunków z tyt. dostaw i usług	510	329	510	329
- środków pieniężnych w walucie	24	102	24	102
- rozrachunków z działalności finansowej (należność za udziały i pożyczka w walucie)				0
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	16 900		12 276	4 624
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	625	638	625	638
Zobowiązania wobec banków płatne w następnych okresach	22	11	22	11
Zobowiązania odsetkowe wobec dostawców płatne w następnych okresach	13			13
Odpis na ZFŚS - niezapłacony	15	34	49	0
Koszty nieuregulowane w okresie		400		400
Odpisy aktualizujące udziały w innych jednostkach	385			385
Odpisy aktualizujące zapasy	1 602	813	668	1 747
Odpisy aktualizujące należności	1 701	1 158	100	2 759
- odpis aktualizujący należności główne (z tyt. dostaw i usług)	833	934	2	1 765
- odpis aktualizujący należności pozostałe (z tyt. działaln. finansowej)	592		1	591
- odpis aktualizujący należności odsetkowe	276	224	97	403
Suma ujemnych różnic przejściowych	32 231	7 706	18 933	21 004
stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	6 124	1 464	3 597	3 991
Odpis aktualizujący aktywa na podatek odroczonego	2			2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	6 122	1 464	3 597	3 989

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2012	zwiększenia	zmniejszenia	30.09.2013
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	39	15		54
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych z tyt. przeszacowania środków trwałych do wartości godziwej	130 263	269		130 532
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej				0
Przychód z wyceny zobowiązań z tytułu kredytów i ugody do wartości godziwej	132	64	132	64
Przychód z wyceny należności z tytułu pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty (odsetki naliczone)	1 002	175	4	1 173
Przychód z wyceny należności z tytułu dostaw i usług w kwocie wymaganej zapłaty (odsetki naliczone)	96	49	3	142
Przychód dot. wyceny robót w toku	35	274		309
Wycena transakcji terminowych wg wartości godziwej (szacowany zysk)		43		43
Dodatnie różnice kursowe z wyceny bilansowej:	449	554	449	554
- rozrachunków z tyt. dostaw i usług	403	523	403	523
- środków pieniężnych w walucie	11	3	11	3
- rozrachunków z działalności finansowej (należność za udziały i pożyczka w walucie)	35	28	35	28
Zapłacony odpis na ZFŚS		34		34
Różnica pomiędzy podatkiem należnym a zaliczką		388		388
Suma dodatnich różnic przejściowych	132 016	1 865	588	133 293
stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	25 083	354	112	25 326

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2012	30.09.2013
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6 122	3 989
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	25 083	25 326
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana		
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-18 961	-21 337

e) Informacje o zmianach rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (w tym: z tyt. nabycia i sprzedaży) oraz zobowiązaniach z tyt. dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2013-30.09.2013 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2013 roku	9 581	143 216	89 553	1 520	4 691	4 791	253 352
Zwiększenia, z tytułu:	960	12 648	6 729	36	43	19 300	39 716
- nabycia i wytworzenia środków trwałych	960	12 597	6 600	36	43		20 236
- ujawnienia		51					51
- połączenia jednostek gospodarczych							0
- zawartych umów leasingu			129				129
- przeszacowania							0
- otrzymanie aportu							0
- inne (poniesione nakłady w okresie sprawozdawczym)						19 300	19 300
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	20	7	32	20 236	20 295
- sprzedaży							0
- likwidacji			20	7	32		59
- sprzedaży spółki zależnej							0
- przeszacowania							0
- wniesienia aportu							0
- inne (przyjęcie na środki trwałe-OT w okresie sprawozdawczym)						20 236	20 236
Wartość bilansowa brutto na dzień 30.09.2013	10 541	155 864	96 262	1 549	4 702	3 855	272 773
Umorzenie na dzień 01.01.2013		8 576	51 028	945	4 200		64 749
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 028	3 812	189	150	0	6 179
- amortyzacji	0	2 028	3 812	189	150		6 179
- przeszacowania							0
- inne							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	20	7	32	0	59
- likwidacji			20	7	32		59
- sprzedaży							0
- przeszacowania							0
- inne							0
Umorzenie na dzień 30.09.2013	0	10 604	54 820	1 127	4 318	0	70 869
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2013						15	15
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości							0
- inne							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących							0
- likwidacji lub sprzedaży							0
- inne							0
Odpisy aktualizujące na dzień 30.09.2013	0	0	0	0	0	15	15
Wartość bilansowa netto na dzień 30.09.2013	10 541	145 260	41 442	422	384	3 840	201 889

Kwoty zobowiązań poczynionych na rzecz dokonanych zakupów rzeczowych aktywów trwałych

Tytuł zobowiązania	31.12.2012	30.09.2013
stan zobowiązań z tyt. nabycia rzeczowych aktywów trwałych	73	165
Suma	73	165

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych)-za okres 01.01.2013-30.09.2013 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Inne ²	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2013	401		328	184			913
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	57	0	0	57
- nabycia				57			57
- przeszacowania							0
- inne							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	43	0	0	43
- zbycia							0
- likwidacji							0
- przeszacowania							0
- inne wyksięgowanie umorzonych w 100 %				43			43
Wartość bilansowa brutto na dzień 30.09.2013	401	0	328	198	0	0	927
Umorzenie na dzień 01.01.2013	178		33	146			357
Zwiększenia, z tytułu:	100	0	50	35	0	0	185
- amortyzacji	100		50	35			185
- przeszacowania							0
- inne							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	43	0	0	43
- likwidacji							0
- sprzedaży							0
- przeszacowania							0
- inne wyksięgowanie umorzonych w 100 %				43			43
Umorzenie na dzień 30.09.2013	278	0	83	138	0	0	499
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2013							0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości							0
- inne							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących							0
- likwidacji lub sprzedaży							0
- inne							0
Odpisy aktualizujące na dzień 30.09.2013	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 30.09.2013	123	0	245	60	0	0	428

¹ Wytworzone we własnym zakresie,² Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

f) informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

Od 2012 roku w jednostce dominującej prowadzone jest postępowanie kontrolne przez Urząd Gminy w zakresie podatku od nieruchomości. Okresem kontroli objęte zostały lata 2009-2010.

Po rozpoczęciu kontroli Spółka z własnej inicjatywy przeprowadziła dodatkową weryfikację rozliczeń podatkowych z tego tytułu za okres 6-u lat – w celu m.in. zidentyfikowania ewentualnych ryzyk i zoptymalizowania wysokości łącznych zobowiązań podatkowych. Po przeprowadzonej weryfikacji, w tym również za pomocą ekspertów z zakresu podatku od nieruchomości i biegłego rzeczoznawcy budowlanego, stwierdzono obszary istotnych oszczędności podatkowych w zakresie lat 2006-2011. Na tej podstawie Spółka złożyła korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za okres nieobjęty kontrolą tj. lata: 2006, 2007, 2008 i 2011 r. wraz z uzasadnieniem i wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku za okres korygowany, jak również złożono uzasadnienie istnienia nadpłaty w latach objętych kontrolą tj. 2009 i 2010.

W ocenie jednostki dominującej prowadzone postępowanie nie generuje ryzyka wystąpienia dodatkowych zobowiązań podatkowych, z uwagi na bardzo istotne przesłanki przesądzające o pozytywnym rozstrzygnięciu sprawy tj. na korzyść jednostki dominującej.

Na dzień 30.09.2013 roku Grupa nie tworzyła rezerw na dodatkowe zobowiązania podatkowe, jak również nie zaistniały okoliczności stanowiące podstawę do tworzenia rezerw po dniu bilansowym.

Na dzień 30.09.2013 roku nie zaistniały również okoliczności stanowiące podstawę do tworzenia rezerw na koszty spraw sądowych.

g) wskazanie korekt błędów poprzednich okresów

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły korekty błędów poprzednich okresów.

h) Informacje o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

Udzielone pożyczki

	31.12.2012	30.09.2013
Udzielone pożyczki, w tym:	3 903	7 053
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej		
Odpisy aktualizujące, w tym:	458	465
- wycena godziwa pożyczek długoterminowych	7	
Suma netto udzielonych pożyczek	3 445	6 588
- długoterminowe	1 507	
- krótkoterminowe	1 938	6 588

Wyżej wykazane pożyczki zostały zabezpieczone hipoteką na nieruchomości, zastawem na środkach trwałych lub umową przelewu wierzytelności przysługującej.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły naruszenia postanowień umów pożyczkowych.

- i) Informacje o zmianie sposobu (metody) ustalenia wyceny w przypadku instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

W okresie sprawozdawczym nie dokonywano zmian sposobu (metody) wyceny w odniesieniu do instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

- j) informacje dotyczące zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

W okresie sprawozdawczym nie dokonywano zmian klasyfikacji aktywów finansowych.

- k) Informacja o rodzajach i podstawowych wielkościach ekonomicznych w odniesieniu do wyodrębnionych w Grupie segmentów operacyjnych /przychody, wyniki, aktywa, pasywa segmentów/ w oparciu o posiadane dane sprawozdawcze w zakresie wyodrębnionych segmentów

Działalność gospodarcza Grupy Kapitałowej w III kwartale 2013 roku obejmowała segment wyrobów ogniotrwałych.

Produkty w ramach segmentu:

1. Wyroby ogniotrwałe

- a. wyroby formowane wypalane
- b. wyroby formowane niewypalane
- c. wyroby nieformowane
- d. wyroby złożone
- e. usługi przemysłowe
- f. pozostałe

Za okres od 01.01.2012-30.09.2012 r.

Segmenty branżowe Grupy	Wyroby ogniotrwałe	Wyłączenia	Razem skonsolidowane:
Rachunek zysków i strat			
Przychody ze sprzedaży:	194 964	8 598	186 366
- wewnętrzne:	8 598		8 598
- na zewnątrz Grupy:	186 366		186 366
Zysk z działalności operacyjnej (EBIT)	12 659	1 825	10 834
Amortyzacja	6 492	773	5 719
EBITDA	19 151	2 598	16 553
Bilans			
Aktywa segmentu:	373 662	31 116	342 546
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	93 813	16 307	77 506
Pasywa segmentu:	373 662	31 116	342 546
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	49 976	16 308	33 668

Za okres od 01.01.2013-30.09.2013 r.

Segmenty branżowe Grupy	Wyroby ogniotrwałe	Wyłączenia	Razem skonsolidowane:
Rachunek zysków i strat			
Przychody ze sprzedaży:	180 569	7 546	173 023
- wewnętrzne:	7 546		7 546
- na zewnątrz Grupy:	173 023		173 023
Zysk z działalności operacyjnej (EBIT)	13 370	592	13 962
Amortyzacja	7 308	944	6 364
EBITDA	20 678	352	20 326
Bilans			
Aktywa segmentu:	388 070	30 581	357 489
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	76 469	15 760	60 709
Pasywa segmentu:	388 070	30 581	357 489
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	44 766	15 760	29 06

l) Sprawozdawczość według segmentów geograficznych

Za okres od 01.01.2012-30.09.2012 r.

Segmenty geograficzne Grupy	Kraj	Eksport	Wyłączenia	Razem skonsolidowane:
Przychody ze sprzedaży:	109 487	85 477	8 598	186 366

Za okres od 01.01.2013-30.09.2013 r.

Segmenty geograficzne Grupy	Kraj	Eksport	Wyłączenia	Razem skonsolidowane:
Przychody ze sprzedaży:	97 116	83 453	7 546	173 023

W Grupie dokonuje się oceny wyników wyodrębnionych segmentów na poziomie min. przychodów, oraz wskaźników: EBIT /Zysk operacyjny/ i EBITDA /Zysk operacyjny bez uwzględniania amortyzacji/.

VI. INFORMACJE POZOSTAŁE

1. Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego mogące wpłynąć w znaczący sposób na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Do momentu sporządzenia sprawozdania finansowego za III kwartał 2013 roku kończącego się 30 września 2013 roku, nie wystąpiły zdarzenia wpływające znacząco na sytuację majątkową i finansową Emitenta. Natomiast inne czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki zostały omówione w pkt. „Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieuwjętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta”

2. Zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które należałoby ująć w sprawozdaniu finansowym za analizowany okres.

3. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Wyszczególnienie	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013
Poręczenie jako zabezpieczenie spłaty kredytu			
Poręczenie wekslowe jako zabezpieczenie leasingu	4 874	4 874	1 251
Poręczenie jako zabezpieczenie zobowiązań z tytułu wykonania umów handlowych	107	107	107
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie dobrego wykonania umów handlowych	352	885	253
Zobowiązania z tytułu zawartych umów konsygnacyjnych	8 726	9 155	6 500
Inne zobowiązania warunkowe			
Razem zobowiązania warunkowe	14 059	15 021	8 111

4. Sposób obliczenia wartości księgowej na jedną akcję oraz zysku (straty) na jedną akcję dla sprawozdania skonsolidowanego

Zysk (stratę) na jedną akcję ustalono jako iloraz zysku (straty) netto Grupy za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy jednostki dominującej w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy jednostki dominującej w danym okresie.

Wartość księgową na jedną akcję ustalono, jako iloraz kapitału własnego Grupy wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego i liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy jednostki dominującej

na koniec okresu sprawozdawczego. Rozwodnioną wartość księgową na jedną akcję ustalono, jako iloraz kapitału własnego Grupy wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego i rozwodnionej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy jednostki dominującej na koniec okresu sprawozdawczego.

Wyliczenie zysku (straty) na jedną akcję dla sprawozdania skonsolidowanego

		30.09.2012	30.09.2013
1	Zysk (strata) netto zannualizowany przypadający na właścicieli jednostki dominującej	12 660	12 284
2	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.) w okresie	4 580 834	4 580 834
3	Zysk (strata) na jedną akcję	2,76	2,68
4	Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję	2,76	2,68

Wyliczenie wartości księgowej na jedną akcję dla sprawozdania skonsolidowanego

		30.09.2012	30.09.2013
1.	Kapitał własny	195 983	206 880
2.	Liczba akcji (w szt.) na koniec okresu	4 580 834	4 580 834
3.	Wartość księgowa na jedną akcję	42,78	45,16
4.	Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję	42,78	45,16

5. Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W III kwartale 2013 roku nie przeprowadzono emisji, wykupu ani spłaty dłużnych lub kapitałowych papierów wartościowych.

6. Informacje dotyczące wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

W III kwartale 2013 roku Spółki wchodzące w skład Grupy nie wypłacały, ani nie deklarowały wypłaty dywidendy.

7. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy w skorygowanej cenie nabycia (koszcie zamortyzowanym).

W okresie nie wystąpiły zmiany sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które miałyby istotny wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki.

8. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

W III kwartale 2013 Grupa Kapitałowa „ROPCZYCE” kontynuowała swoją działalność w warunkach, które nie uległy znaczącym zmianom w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Jako istotne osiągnięcie w okresie III kwartału 2013 roku Grupa ZM „ROPCZYCE” S.A. uznaje wypracowanie wysokiego poziomu marży brutto na sprzedaży jak i ostatecznej marży netto (dla porównania: 6,4% w III kwartale 2013, 4,2% w III kwartale 2012).

Spółka dominująca – Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. – koncentrowała swoje działania na dalszym umacnianiu swojej pozycji na konkurencyjnym rynku materiałów ogniotrwałych oraz na realizowaniu strategii dywersyfikacji zarówno segmentowej, jak i geograficznej szukając alternatyw sprzedażowych w segmentach, które dają poczucie większej stabilności jeżeli chodzi o wahania koniunktury.

W warunkach utrzymującego się spowolnienia gospodarczego w większości branż obsługiwanych przez ZMR S.A., poziom sprzedaży i wyniki finansowe wygenerowane w okresie 9 miesięcy 2013 roku są w dużej mierze efektem konsekwentnie realizowanej przez Spółkę strategii dywersyfikacji produktowej, branżowej i geograficznej.

W ramach tej strategii duży nacisk został położony na **rozwój produktów innowacyjnych** o stosunkowo wysokim poziomie wartości dodanej, których zakres sprzedaży systematycznie wzrasta, wpływając na stopniowe zmniejszanie sprzedaży niektórych mniej rentownych asortymentów.

Przełożyło się to w analizowanym okresie trzech kwartałów 2013 roku bezpośrednio na zmiany w zakresie struktury produktowej i branżowej sprzedaży. Nastąpił dalszy spadek udziału sprzedaży dla segmentu hutnictwa żelaza i stali oraz zwiększenie udziału hutnictwa metali nieżelaznych i przemysłu cementowo-wapienniczego. Jednocześnie udało się też uzyskać, zgodnie z założeniami, dalszą poprawę realizowanych marż handlowych.

Główne działania podejmowane w Spółce w okresie trzech kwartałów 2013 roku były nakierowane przede wszystkim na **budowanie mocnej pozycji na rynkach eksportowych**, szczególnie na rynkach rozwojowych, gdzie występuje wzrost produkcji i dla których długookresowe prognozy są optymistyczne: m.in. Indie, Ameryka Łacińska, Afryka. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia oraz posiadane referencje, rozpoczęto również działania rynkowe w celu pozyskania klientów m.in. z USA, Belgii, Skandynawii czy Pakistanu.

Ten strategiczny kierunek działań rozwojowych pozwolił w analizowanym okresie trzech kwartałów 2013 roku na utrzymania wysokiego udziału sprzedaży na rynkach zagranicznych w łącznej strukturze sprzedaży produktów Spółki.

Istotnym elementem realizowanej strategii rozwoju jest systematyczne zmniejszanie wrażliwości Spółki na wahania koniunktury w poszczególnych obsługiwanych branżach i segmentach. Służy temu zarówno systematyczna dywersyfikacja działalności jak też **celowe ograniczenia w realizacji kontraktów pociągających za sobą zbyt duże ryzyko w obszarze spływu należności**. Dotyczy to głównie eksportu na rynki borykające się ze zjawiskiem kryzysu gospodarczego i finansowego, tj. Europy Wschodniej i Południowej oraz Azji. Równoległe jednak prowadzone są działania mające na celu szybki powrót do szerszej współpracy, pod warunkiem wypracowania rozwiązań zapewniających ograniczenie ryzyka finansowego dla Spółki.

Do czynników, które wpłynęły na sprzedaż i wyniki finansowe w okresie trzech kwartałów 2013 roku należą również: okresowe wstrzymanie produkcji u jednego ze znaczących klientów Spółki, tj. stalowni w ISD Częstochowa, a także przesunięcia przygotowanych do realizacji na 2013 rok niektórych projektów inwestycyjnych u odbiorców produktów Spółki, m. in. w przemyśle szklarskim.

W tych warunkach, w okresie 9 miesięcy 2013 roku Grupa ZM „ROPCZYCE” wygenerowała przychody ze sprzedaży ogółem na poziomie 173 mln zł, tj. niższym o 7% w stosunku do 9 m-cy 2012 roku. Jak jednak wyżej wspomniano spadek przychodów, to efekt świadomego wyboru strategii Spółki i koncentracji przede wszystkim na wynikach finansowych, realizowanej marży handlowej i redukcji kosztów funkcjonowania oraz na selektywnym doborze klientów.

Ponadto warto zaznaczyć, iż w analizowanym III kwartale 2013 roku znacząco wzrósł kurs akcji Spółki Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE”. Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego tj. 30.09.2013 roku kurs ten wyniósł 26,4 zł za akcję. Wzrost wartości akcji Spółki świadczy o zaufaniu ze strony inwestorów, którzy docenili potencjał rozwoju firmy.

Poniżej wykres notowań dla spółki ZM „ROPCZYCE” S.A. w okresie od 2012-01-01 do 2013-09-30:

Źródło: <http://www.money.pl>

9. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Działalność gospodarcza Grupy Kapitałowej prowadzona jest w **segmentie wyrobów ogniotrwałych**. Przychody tego segmentu obejmują sprzedaż:

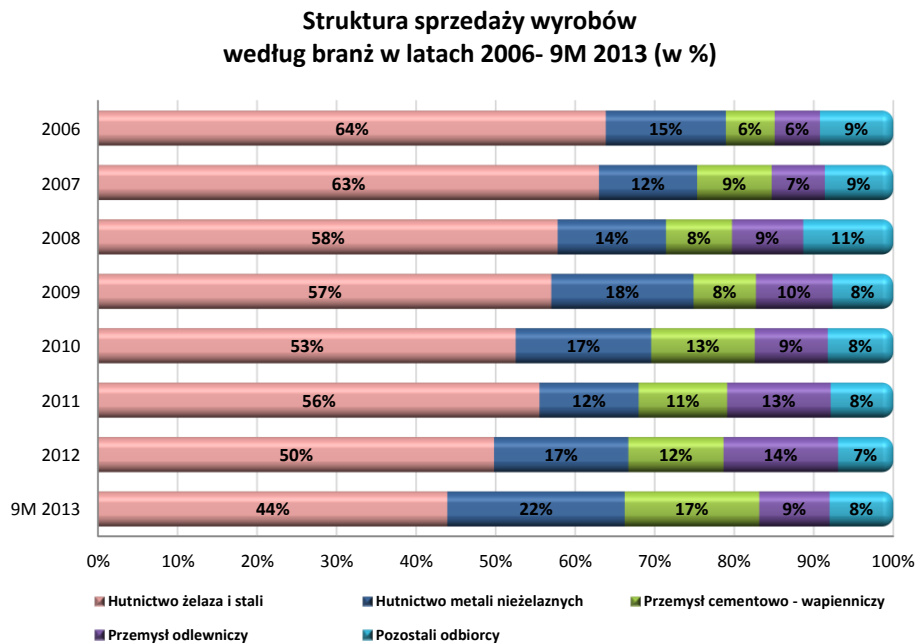
- wyrobów formowanych wypalanych,
- wyrobów formowanych niewypalanych,
- wyrobów nieformowanych,
- wyrobów złożonych,
- usług przemysłowych,

➔ pozostałe przychody.

Decydujący wpływ na skonsolidowane wyniki finansowe Grupy ZM „ROPCZYCE” miała w omawianym okresie sprawozdawczym działalność podstawowa spółki dominującej Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. związana z produkcją i sprzedażą wyrobów ogniotrwałych oraz z badaniami nad rozwojem produktów i technologii (za 3 kwartały 2013 roku 95% przychodów Grupy ROPCZYCE stanowią przychody ZMR). Spółka zależna ZM Service Sp. z o.o. koncentrowała swoją działalność głównie na realizowaniu usług w ramach Centrum Serwisowego obejmującego sferę utrzymania ruchu, tj. bieżące potrzeby wynikające z realizacji planu produkcji, jak również obsługę form i oprzyrządowania niezbędnego do utrzymania dyspozycyjności linii produkcyjnych Spółki ZMR S.A. Należy podkreślić, iż w okresie 9 miesięcy 2013 roku spółka ta zrealizowała przychody ze sprzedaży poza Grupę Kapitałową na poziomie wyższym od sprzedaży za 9 miesięcy 2012 roku o 6,7 mln zł. Jednakże dodatnie wyniki finansowe spółki zależnej ZM Service Sp. z o.o. tylko w niewielkim stopniu wpłynęły na skonsolidowany wynik Grupy Kapitałowej ze względu na różnicę skali prowadzonego biznesu. Spółka ta pełni jednak istotną rolę w kreowaniu wartości dodanej w Grupie.

Grupa odbiorców Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. zgodnie z przyjętą strategią biznesową jest obecnie silnie zdywersyfikowana. Należą do niej odbiorcy w szczególności z następujących segmentów: hutnictwa żelaza i stali, hutnictwa metali nieżelaznych, przemysłu cementowo-wapienniczego, przemysłu odlewniczego oraz przemysłu szklarskiego. W Spółce konsekwentnie realizowane są działania, mające na celu poszukiwanie alternatywnych rynków zbytu zarówno w układzie segmentowym, jak i geograficznym. Dzięki temu istotnie zmniejszono wrażliwość na wahania koniunktury gospodarczej w poszczególnych branżach i segmentach rynku, w tym zwłaszcza w hutnictwie.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat udział sprzedaży na rzecz hutnictwa żelaza i stali systematycznie się zmniejsza – od 64% w 2006 roku, 50% w roku 2012 i 44% za III kwartały 2013. Jest to efektem realizowanej konsekwentnie od kilku lat strategii dywersyfikacji. Tendencje te zostały przedstawione na diagramie:

Warto zaznaczyć, że pomimo, iż Spółka systematycznie uniezależnia się od koniunktury w branży stalowej, to jest ona nadal znaczącym odbiorcą i sytuacja na tym rynku wpływa na wielkość sprzedaży realizowanej przez Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.

W okresie objętym niniejszym raportem działania Spółki koncentrowały się na utrzymaniu dostaw do obecnych klientów i poszukiwaniu nowych rynków z ofertą zaawansowanych technologicznie produktów o wysokim stopniu przetworzenia i wartości dodanej.

W warunkach utrzymującego się spowolnienia gospodarczego w okresie trzech kwartałów 2013 roku Grupa Kapitałowa wygenerowała przychody ze sprzedaży ogółem o wartości 173 mln zł – co oznacza zmniejszenie sprzedaży (o 7% r/r), zarówno na rynku krajowym jak i eksportowym.

Wśród podstawowych czynników, które w omawianym okresie sprawozdawczym wywarły wpływ na zmniejszenie sprzedaży na rynku krajowym należy wskazać m.in. okresowe zatrzymanie działalności produkcyjnej jednej z polskich stalowni, dla której Spółka była wiodącym dostawcą wyrobów.

Niższa niż się spodziewano sprzedaż do pozostałych polskich hut była efektem zdecydowanie mniejszej niż zakładano produkcji stali. W okresie styczeń-wrzesień 2013r. produkcja stali w Polsce była niższa o 8,8% w stosunku do produkcji za 9 miesięcy 2012 roku. Prognozy dla Polski wskazują na utrzymanie tego negatywnego trendu do końca roku. Taka sytuacja jest bezpośrednio związana z mniejszą produkcją stalochłonnych dóbr konsumpcyjnych. W najgorszej kondycji pozostaje sektor budowlany w Polsce, który boryka się z przejściowym zastojem w budownictwie mieszkaniowym. Według szacunków analityków 2014 rok przyniesie stopniową poprawę sytuacji na rynku, natomiast 2015 powinien przynieść mocniejsze odbicie dzięki realizacji zaawansowanych projektów inwestycyjnych.

Analizowany okres również w światowym hutnictwie był okresem wahań produkcji i popytu ze względu na kryzys w wielu rejonach świata.

Według World Steel Association w krajach Unii Europejskiej odnotowano spadek produkcji stali o 4,2%. Po stabilnym wzroście produkcji stali w USA w 2012 roku w okresie styczeń-wrzesień 2013 odnotowano spadek produkcji w tym rejonie o 4,0%. Z producentów mających duży udział w produkcji stali na świecie największy wzrost produkcji stali wypracowała Azja - m.in. Chiny i Indie.

Na rynku eksportowym spadek sprzedaży materiałów ogniotrwałych przez Spółkę ZMR S.A. spowodowany był niższą produkcją u dotychczasowych odbiorców na Ukrainie, w Niemczech czy Czechach. W tej sytuacji strategia stopniowej dywersyfikacji rynków zbytu i poszukiwanie obszarów biznesowych w branżach innych niż stalowa jest jak najbardziej słuszna.

Niższą realizację sprzedaży na rynkach eksportowych spowodowało również przesunięcie na rok 2014 planowanych do realizacji w roku 2013 niektórych dużych projektów inwestycyjnych w hutach szkła – dotyczy to między innymi klientów z rynku tureckiego. Ponadto w sytuacji kryzysu finansowego i gospodarczego część potencjalnych kontrahentów miała trudności związane z płynnością finansową, dlatego też Spółka podejmowała celowe ograniczenia w realizacji kontraktów pociągających za sobą ryzyko w obszarze spływu należności. Aktualnie podejmowane są działania mające na celu powrót do szerszej współpracy z nimi, jednak pod warunkiem finalizacji projektów ograniczenia ryzyk związanych z bezpieczeństwem finansowym transakcji.

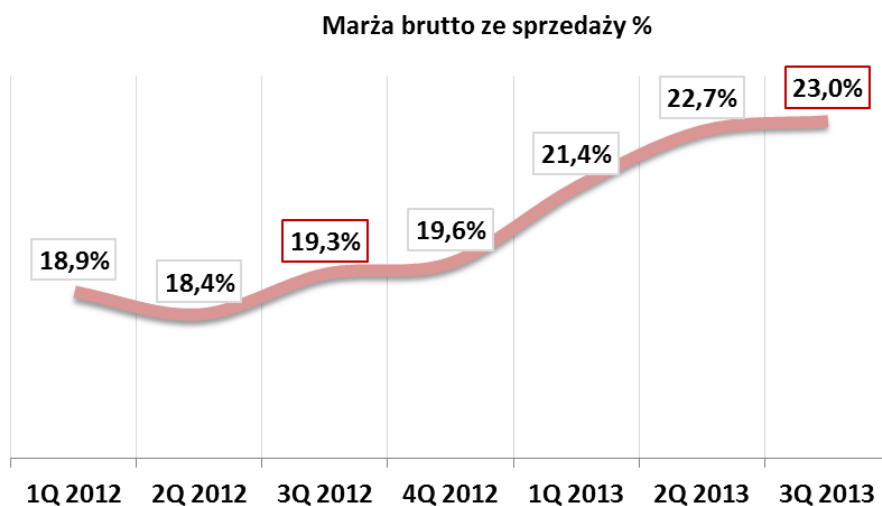
Pomimo spadku przychodów ze sprzedaży na rynku eksportowym Spółka uzyskała 51% udział tego rynku w strukturze przychodów. Wzmocnienie pozycji na rynkach eksportowych w warunkach niestabilnej koniunktury gospodarczej, Spółka ocenia jako niewątpliwy sukces.

Jak wcześniej wspomniano w omawianym okresie główne inicjatywy podejmowane w Zakładach Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. są nakierowane stale na rozwój i budowanie mocnej pozycji na rynkach światowych, szczególnie na rynkach rozwojowych, gdzie występuje wzrost produkcji i gdzie prognozy długookresowe są optymistyczne: m.in. Indie, Ameryka Łacińska, Afryka. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia oraz posiadane referencje, rozpoczęto również działania rynkowe dla pozyskania zamówień m.in. z USA, Belgii, Austrii, Skandynawii, Pakistanu, Egiptu, Kazachstanu czy Turcji. Uzupełnienie sprzedaży o te nowe rynki mają odwrócić w najbliższej przyszłości trend sprzedażowy z ostatnich miesięcy.

Dane skonsolidowane Grupy Kapitałowej (w tys. zł)	III Kwartały 2012	III kwartały 2013	zmiana
Przychody netto ze sprzedaży	186 366	173 023	-13 343
Koszty sprzedanych produktów, towarów i mat.	151 191	134 424	-16 767
Zysk brutto ze sprzedaży	35 175	38 599	+3 424
<i>marża brutto ze sprzedaży %</i>	<i>18,9%</i>	<i>22,3%</i>	<i>3,4%</i>
Koszt sprzedaży	15 300	13 926	-1 374
Koszty ogólnego zarządu	8 846	9 331	+485
Koszty projektów badawczych		475	+475
Zysk ze sprzedaży	11 029	14 867	+3 838
<i>marża ze sprzedaży %</i>	<i>5,9%</i>	<i>8,6%</i>	<i>2,7%</i>
Pozostałe przychody operacyjne	4 172	1 808	-2 364
Pozostałe koszty operacyjne	4 367	2 713	-1 654
Zysk na działalności operacyjnej EBIT	10 834	13 962	+3 128
<i>marża EBIT %</i>	<i>5,8%</i>	<i>8,1%</i>	<i>2,3%</i>
Przychody finansowe	276	1 412	+1 136
Koszty finansowe	4 090	2 958	-1 132
Zysk brutto	7 020	12 416	+5 396
Podatek dochodowy	1 035	2 911	+1 876
Zysk netto z działalności kontynuowanej	5 985	9 505	+3 520
<i>marża netto %</i>	<i>3,2%</i>	<i>5,5%</i>	<i>2,3%</i>

Grupa Kapitałowa ZM „ROPCZYCE” w okresie III kwartałów 2013 roku wypracowała znaczny wzrost zysku brutto ze sprzedaży (wzrost o 3 424 tys. zł r/r), osiągając wskaźnik rentowności brutto na poziomie 22,3%.

Analiza marżowości brutto ze sprzedaży w poszczególnych kwartałach wskazuje na korzystną tendencję w tym zakresie w Grupie:

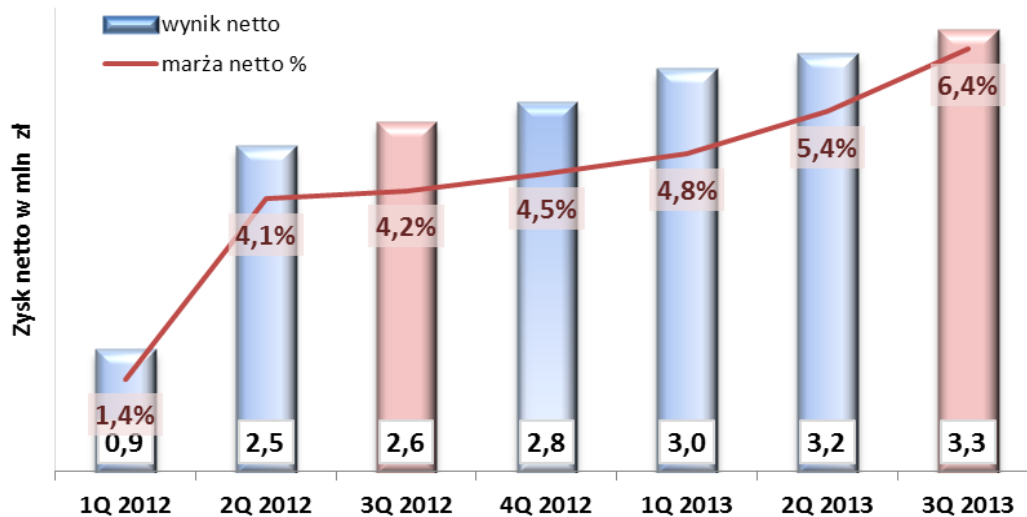

Taką poprawę marży brutto ze sprzedaży w Grupie osiągnięto – z jednej strony dzięki optymalizacji kosztów wytworzenia, z drugiej natomiast dzięki zwiększeniu udziału w strukturze wyrobów o wyższym stopniu przetworzenia a więc o wyższych marżach. Wprowadzono efektywne, innowacyjne zmiany technologiczne, które także wpłynęły na wzrost konkurencyjności wyrobów.

W analizowanym okresie Grupa Kapitałowa ZM „ROPCZYCE” S.A. uzyskała wynik na działalności operacyjnej na poziomie 13 962 tys. zł z marżą operacyjną w wysokości 8,1%. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, jest to wzrost zysku na działalności operacyjnej o 29%.

Po dziewięciu miesiącach 2013 roku jednostka dominująca wygenerowała zyski z tytułu różnic kursowych (zarówno z działalności operacyjnej jak i finansowej) – dodatnie saldo z tytułu różnic kursowych wyniosło 1 734 tys. zł. W analogicznym okresie roku ubiegłego saldo z tytułu różnic kursowych było ujemne i wyniosło 1 566 tys. zł, co przyczyniło się w tym okresie do obniżenia poziomu rentowności.

Zysk brutto Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” za III kwartały 2013 roku wyniósł 12 416 tys. zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w wysokości 2 911 tys. zł, skonsolidowany zysk netto ukształtował się na poziomie 9 505 tys. zł, tj. prawie o 59% wyższym niż w analogicznym okresie roku 2012. Korzystne tendencje w zakresie poziomu rentowności netto zostały przedstawione na wykresie poniżej:

WYBRANE DANE FINANSOWE [w tys. zł]	30.09.2012	31.12.2012	30.09.2013	Zmiana		Odchylenie	
				r/BO	r/r	r/BO	r/r
SUMA BILANSOWA	342 546	337 520	357 489	19 969	14 943	5,9%	4,4%
Aktywa trwałe długoterminowe	196 281	199 440	209 055	9 615	12 774	4,8%	6,5%
Aktywa obrotowe krótkoterminowe	146 265	138 080	148 434	10 354	2 169	7,5%	1,5%
Kapitał własny z udziałami mniejszości	195 983	198 816	206 880	8 064	10 897	4,1%	5,6%
Zobowiązania długoterminowe	57 248	63 803	75 497	11694	18 249	18,3%	31,9%
Zobowiązania krótkoterminowe	89 315	74 901	75 112	211	-14 203	0,3%	-15,9%

Wartość aktywów trwałych w Grupie Kapitałowej na dzień 30.09.2013 roku wyniosła 209 055 tys. zł – w tej grupie aktywów najistotniejsze zmiany wystąpiły w pozycji ‘Rzeczowe aktywa trwałe’ – wzrost tej pozycji to rezultat zakupu przez jednostkę dominującą w styczniu 2013 nieruchomości w Chrzanowie na wartość 12 808 tys. zł.

Była to II transza zakupu (I transza zrealizowana była na wartość 12 500 tys. zł w czerwcu 2012 roku). Na obiektach w Chrzanowie realizowana jest produkcja komplementarnych asortymentów wyrobów ogniotrwałych w ramach wydziału zamiejscowego Spółki.

Stan aktywów obrotowych porównując r/r wzrósł o 2 169 tys. zł, zmiany w ramach tej pozycji bilansu były dość znaczące:

- spadek pozycji 'należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności' o 16 797 tys. zł – na to odchylenie wpłynęło w głównej mierze rozliczenie części należności z tytułu umowy sprzedaży akcji Spółki Mostostal-Energomontaż S. A. oraz zmniejszenie poziomu należności z tytułu dostaw i usług w wyniku zrealizowania nieco niższego poziomu sprzedaży,
- spadek zapasów o 9 621 tys. zł – jest to pozytywny i w pełni zamierzony efekt działań restrukturyzacyjnych w zakresie zwiększenia efektywności poszczególnych elementów kapitału pracującego,
- wzrost stanu środków pieniężnych na koniec września.

Udział kapitału własnego w pasywach bilansu Grupy Kapitałowej wg stanu na koniec września 2013 roku wynosił 58%. Zobowiązania długoterminowe wzrosły r/r o około 18 249 tys. zł głównie za sprawą korzystania z finansowania nowymi kredytami długoterminowymi, co przy zmniejszeniu zakresu korzystania z kredytów krótkoterminowych wpłynęło korzystnie na trwałość struktury finansowania działalności Spółki. Zadłużenie krótkoterminowe z tytułu kredytów obniżyło się o 8 096 tys. zł w stosunku do stanu z końca września 2012.

Reasumując – wskaźnik ogólnego zadłużenia liczony jako relacja zobowiązań do sumy aktywów Grupy na koniec września 2013 roku ukształtował się na poziomie 0,42 – nieco niższym od analogicznego okresu roku ubiegłego (0,43).

Dla bardziej precyzyjnej oceny zdolności spółki do spłacenia zobowiązań warto posłużyć się zannualizowanym poziomem wskaźnika: dług netto (stan zadłużenia odsetkowego pomniejszony o środki pieniężne i ekwiwalenty) w relacji do EBITDA. W Grupie Kapitałowej w okresie dziewięciu miesięcy 2013 roku wskaźnik ten wyniósł 2,42 wobec 2,80 za III kwartały roku ubiegłego. Świadczy to o korzystnej tendencji w tym zakresie oraz o pełnej zdolności Spółki do obsługi swojego zadłużenia, a więc i o bezpieczeństwie finansowym i wypłacalności.

10. Sezonowość lub cykliczność działalności emitenta w prezentowanym okresie

Popyt na wyroby ogniotrwałe jest uzależniony od częstotliwości i rozmiarów wykonywanych remontów i inwestycji u odbiorców zlokalizowanych w segmentach hutnictwa żelaza i stali, hutnictwa metali nieżelaznych, przemyśle cementowo-wapienniczym i szklarskim, odlewnictwie oraz w przemyśle koksowniczym. Wyłożenia pieców czy urządzeń cieplnych zużywają się w procesie eksploatacji i podlegają cyklicznej wymianie lub regeneracji. Częstotliwość i zakres przeprowadzanych remontów i inwestycji jest w większości wypadkową ogólnej koniunktury gospodarczej, jaka występuje w danej branży. Główne remonty pieców czy urządzeń u odbiorców wyrobów ogniotrwałych przeprowadzane są w okresach, kiedy zapotrzebowanie na ich produkty spada – np. w branży cementowo – wapienniczej główne remonty pieców przeprowadzane są w okresie zimowym i wiosennym, kiedy popyt na cement i wapno jest mniejszy.

11. Wskazanie skutków zmian w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy kapitałowej emitenta, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności

W III kwartale 2013 roku nie wystąpiły zmiany w strukturze jednostki gospodarczej.

12. Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Nie wystąpiły.

13. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

W dniu 27.08.2013 r. została zawarta umowa z Ministerstwem Gospodarki, której przedmiotem jest udzielenie dofinansowania dla Spółki ze środków publicznych na realizację Projektu „Utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego Materiałów Ceramicznych w Zakładach Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A.” w ramach poddziałania 4.5.2. Całkowita kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem związanych z realizacją Projektu wynosi 12 690 000 zł, z czego dofinansowanie dla Zakładów Magnezytowych "ROPCZYCE" S.A. na realizację Projektu wynosi 6 345 000 zł.

Efektom realizacji Projektu będzie dalszy rozwój oferty produktowej Spółki, wdrożenie nowych metod badawczych i kontrolnych oraz optymalizacja jakościowa i kosztowa produkowanych wyrobów.

Inwestycja będzie miała wpływ na wprowadzenie zasadniczo zmienionych, innowacyjnych, konkurencyjnych cenowo i jakościowo wyrobów formowanych wypalanych.

14. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Główne czynniki, które mogą mieć wpływ na działalność Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A. i osiągnięte przez nią wyniki w perspektywie kolejnych miesięcy można podzielić na zewnętrzne oraz wewnętrzne.

Do **zewnętrznych** zaliczyć należy następujące czynniki:

- **Sytuacja makroekonomiczna:** tempo wzrostu gospodarczego, wielkość produkcji sprzedanej przemysłu, inwestycje w gospodarce narodowej, poziom inflacji, polityka fiskalna i monetarna państwa, stopa bezrobocia,
- **Koniunktura gospodarcza na rynku odbiorców materiałów ogniotrwałych:** popyt na inwestycje w ramach infrastruktury transportowej (wyroby stalowe, cement), sytuacji w przemyśle stalowym, motoryzacyjnym, budownictwie itp.,
- **Koniunktura w gospodarce światowej** wpływająca na sytuację na rynkach surowcowych, mająca przełożenie na dostępność oraz cenę surowców i materiałów niezbędnych do produkcji,
- **Zmienność kursów walutowych** EUR/PLN i USD/PLN, które wpływają na wysokość przychodów ze sprzedaży oraz kosztów prowadzonej działalności z uwagi na dużą skalę handlu zagranicznego Spółki dominującej,

Wewnętrzne czynniki to w głównej mierze:

- **Dywersyfikacja:** kontynuacja przez Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. strategii systematycznej dywersyfikacji rynku w układzie branżowym, geograficznym i produktowym. Spółka posiada alternatywę sprzedaży w segmentach, które dają większe poczucie stabilności. Należą do nich obecnie: przemysł metali nieżelaznych, cementowo-wapienniczy i odlewniczy. ZMR zmniejsza tym samym wrażliwość na wahania koniunktury w segmencie hutnictwa żelaza i stali, którego udział w strukturze sprzedaży systematycznie się zmniejsza, utrzymując jednak dotychczasową jej wartość.
- **Innowacyjność oraz R&B:**
 - *zwiększanie kompleksowości* oferty produktowej uzupełnianej przez obsługę instalacyjno-montażową i serwis (projektowanie, dostawa ceramiki, zabudowa, nadzór, doradztwo techniczne, serwis posprzedażowy) – zwiększanie udziału w portfelu Spółki zleceń

realizowanych w formie kompleksowych projektów inwestycyjnych (wzrost wartości dodanej i poziomu marż handlowych).

- *wdrażanie innowacyjnych technologii* - Spółka pozyskała już finansowanie z Unii Europejskiej dla trzech projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (Działanie 4.4, 1.4 oraz 4.5.2).

Poza tym Spółka realizuje również projekty INNOTECH za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju we współpracy z Akademią Górniczo – Hutniczą w Krakowie oraz ICiMB Oddział Materiałów Ogniotrwałych w Gliwicach.

W sumie łączna wartość realizowanych projektów wynosi około 41 mln zł, z czego kwota dofinansowania dla Zakładów Magnezytowych "ROPCZYCE" S.A. wynosi około 17 mln zł.

- ➔ **Kompleksowość i komplementarność oferty:** wzrost udziału w sprzedaży przychodów z tytułu realizacji kompletnych projektów inwestycyjnych „pod klucz”, potwierdza konieczność posiadania w portfolio produktowym kompleksowej oferty dla obsługi poszczególnych segmentów rynku. Tendencje rynkowe do traktowania przez konsumentów wyrobów ogniotrwałych, sfery zaopatrzenia materiałowego w sposób kompleksowy, oznaczają konieczność rozszerzania oferty rynkowej Spółki ZMR S.A. o szeroko rozumianą działalność usługową związaną z ceramiką ogniotrwałą (projektowanie, dostawy, instalacja, bieżący serwis eksploatacyjny, poeksploatacyjny i analizy *post mortem*).

- ➔ **Zwiększenie skali działalności poprzez przejęcie biznesu operacyjnego Spółki ZM INVEST:**

W ramach reorganizacji, biznes operacyjny spółki ZM Invest S.A. zostanie włączony do struktur Grupy a wyniki tej działalności będą konsolidowane, co uprości strukturę Grupy.

ZM Invest S.A. prowadzi działalność komplementarną w stosunku do Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. i oferuje kompleksowe usługi ceramiczne związane z doradztwem, projektowaniem, logistyką, dostawą, zabudową, monitoringiem oraz serwisem instalacyjnym. Docelowe włączenie działalności operacyjnej ZM Invest w struktury ZMR S.A. zwiększy znacznie wielkość firmy i pozwoli oferować klientom jeszcze szerszy zakres usług i rozwiązań produktowych przy jednoczesnym obniżeniu kosztów.

Transakcja zostanie przeprowadzona w sposób nie wymagający od Spółki zaangażowania środków pieniężnych, tj. poprzez wymianę akcji nowej emisji ZMR S.A., które zostaną wyemitowane dla akcjonariuszy ZM Invest, w zamian za posiadane przez nich akcje ZM Invest. Warunki dotyczące realizacji ww. planów, tj. m.in. ceny nabycia akcji ZM Invest zostaną określone przez niezależnych biegłych audytorów i podane do publicznej wiadomości.

Z uwagi na złożoność projektu, pierwotnie planowany czas jego realizacji uległ wydłużeniu. Obecnie zarząd ZMR S.A. posiada upoważnienie Walnego Zgromadzenia Spółki z 24.09.2010 roku na emisję do 3.454.485 akcji w ramach kapitału docelowego, które wygasa w najbliższym czasie. Dlatego

Zarząd Spółki przewiduje, że do dokończenia formalnego procesu przejęcia biznesu operacyjnego ZM Invest konieczne będzie zwołanie kolejnego Walnego Zgromadzenia Spółki celem ponownego uchwalenia podwyższenia kapitału zakładowego ZMR S.A. Wraz z postępowaniem prac Spółka będzie na bieżąco przekazywać do publicznej wiadomości informacje o realizowanym procesie.

- **Realizacja inwestycji rozwojowych:** jest kluczowym elementem w strategii Spółki Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. Ich celem z jednej strony jest wzmocnienie pozycji rynkowej i rozszerzenie sprzedaży na nowe rynki zbytu, z drugiej zaś zmniejszenie wrażliwości na wahania koniunktury na rynkach surowcowych. Obecnie Spółka jest na etapie realizacji projektu inwestycyjnego na rynku rosyjskim. W 2011 roku utworzona została w Rosji, wspólnie z partnerem rosyjskim spółka, której celem jest produkcja i sprzedaż wyrobów ogniotrwałych w oparciu o zaawansowane technologie ZMR S.A. W 2012 roku, z nieznacznym opóźnieniem w stosunku do założeń, zakończony został montaż dostarczonej linii produkcyjnej; w miesiącu czerwcu nastąpiło uruchomienie produkcji. Kontynuowane są także działania na rynku chińskim w kierunku współpracy z partnerem chińskim w obszarze surowcowym i produktowym.
- **Kontynuacja procesu restrukturyzacji** organizacyjnej i majątkowej Grupy, zmierzającej do optymalizacji wykorzystania majątku produkcyjnego. W ramach tego procesu realizowane są działania w kierunku możliwości alternatywnego wykorzystania posiadanych nieruchomości, a także zakup nieruchomości inwestycyjnych zlokalizowanych w Żmigrodzie oraz w Gliwicach, który umożliwi ostateczne rozliczenie wszelkich historycznie ukształtowanych wierzytelności od Spółki Mostostal – Energomontaż, z okresu w którym wchodziła ona jeszcze w skład Grupy Kapitałowej.
- **Podejmowanie przez Spółkę zależną, tj. ZM Service Sp. z o.o.** intensywnych działań zmierzających do lepszego wykorzystania posiadanego potencjału, głównie w zakresie technologii związanych z produkcją przemysłowych linii produkcyjnych i konstrukcji metalowych, poprzez zacieśnianie współpracy z partnerami branżowymi i wspólną realizację kontaktów handlowych.

15. Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

Transakcje emitenta i jednostek od niego zależnych z podmiotami powiązanymi zawierane są na warunkach rynkowych oraz są transakcjami typowymi i rutynowymi, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez emitenta lub jednostkę od niego zależną.

16. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji - łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta

W trzecim kwartale 2013 roku Spółka dominująca ani jednostki od niej zależne nie udzielały poręczeń kredytu lub pożyczek oraz nie udzielały gwarancji łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej równowartość 10% kapitałów własnych Spółki ZM „ROPCZYCE” S.A.

17. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu emitenta na dzień przekazania raportu kwartalnego

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	Udział w liczbie głosów na WZA
ZM INVEST S.A.	2 360 610	51,25%	2 360 610	51,25%
Verpol Group Sp. z o.o.	349 832	7,60%	349 832	7,60%
ZM ROPCZYCE (akcje własne)	25 146	0,55%	25 146	0,55%
Pozostali	1 870 392	40,61%	1 870 392	40,61%
Razem	4 605 980	100,00%	4 605 980	100,00%

Pozostali akcjonariusze posiadali poniżej 5% kapitału zakładowego ZM „ROPCZYCE” S.A. i Spółka nie dysponuje danymi dotyczącymi pakietów tych akcji.

18. Zestawienie stanu posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące emitenta na dzień przekazania raportu kwartalnego, wraz ze wskazaniem zmian w stanie posiadania, w okresie od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego, odrębnie dla każdej z osób

ZARZĄD:

- Józef Siwiec 12 483 sztuk (ilość nie uległa zmianie)
- Marian Darłak 1 221 sztuk (ilość nie uległa zmianie)
- Robert Duszkiewicz 2 355 sztuk (w IV kwartale 2012 roku nabycie 1 836 sztuk akcji Spółki, w II kwartale 2013 roku nabycie 119 sztuk, w III kwartale 2013 roku 400 sztuk)

RADA NADZORCZA:

- Lesław Wojtas nie posiada (ilość nie uległa zmianie)
- Leon Marciniak nie posiada (ilość nie uległa zmianie) (w Radzie Nadzorczej do 19.04.2013)
- Roman Wenc nie posiada (ilość nie uległa zmianie)
- Oleksandr Pylypenko nie posiada (ilość nie uległa zmianie)
- Grzegorz Ubysz nie posiada (ilość nie uległa zmianie)
- Małgorzata Wypychowska nie posiada (ilość nie uległa zmianie) (w Radzie Nadzorczej od 19.04.2013)

19. Stanowisko zarządu odnośnie do możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Zarząd emitenta nie publikował prognoz wyników na 2013 rok.

20. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta

Wobec Spółki dominującej oraz spółek zależnych nie zostały wszczęte ani nie toczą się postępowania przed sądem lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań lub należności, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta.